† Cu Dumnezeu înainte!

MIŞCAREA

Apare bilunar
8 pagini–150 lei

Publicaţie a Noii Generaţii
Editor: Mişcarea Pentru România

Anul III, Nr. 5 (26)
1–15 martie 1994

DIN SUMAR:

- **Despre doctrina legionară** — *Marian MUNTEANU* — pag. 3
- **Între „Naţional – comunism" şi... „celălalt marxism"** — *Dan DUNGACIU* — pag. 6
- **Mentalitate francmasonică** — *Pavel MUREŞANU* — pag. 4
- **Cum şi de ce a fost cenzurat Jules Verne** — *Silviu RAREŞ* — pag. 6

„Mişcarea" reflectă în paginile sale preocupările şi frământările Noii Generaţii, contribuind la dezvoltarea curentului de gândire şi acţiune declanşat de tineretul român prin mişcările din 1989-1990.

Pe plan spiritual-religios, „Mişcarea" este o publicaţie creştină ortodoxă, aşezată sub autoritatea duhovnicească a Bisericii Ortodoxe Române.

Ca orientare culturală, „Mişcarea" urmează linia naţională, reprezentată în istoria culturii şi publicisticii româneşti de personalităţi exemplare ca Mihai Eminescu, Nicolae Bălcescu, Nicolae Iorga, Nae Ionescu, Mircea Eliade, Petre Ţuţea.

Din punct de vedere politic, „Mişcarea" promovează doctrina naţional-democrată, aşa cum este formulată în documentele programatice ale Mişcării Pentru România.

Icoana mamei

Între directivele masoneriei franceze, năpustită acum un secol într-un atac furios împotriva Bisericii, era scris: *„Să cucerim înainte de toate femeia, pentru că este ultima fortăreaţă a spiritului Bisericii"* şi încă *„Cel care are femeia are totul. De aceea trebuie ca democraţia să i-o răpească Bisericii"*.

Femeia este cea mai puternică dintre forţele conservatoare şi salvatoare ale unui neam. Soţie şi mamă, femeia împlineşte întreg misterul vieţii. Ea dăruieşte şi se dăruieşte. Întreaga viaţă a lumii, ca să devină omenească trebuie să treacă prin fiinţa ei. Ne naştem, creştem, ne formăm ca oameni prin grija, căldura şi dragostea mamelor noastre. Ce este bun în noi, lor le datorăm în primul rând.

Noi, tinerii de azi, ne amintim chinul cotidian al mamelor noastre, care ne-au crescut sub teroarea lipsurilor de tot felul, împovărate de serviciu şi grija casei, muncind din zori şi până noaptea, cheltuindu-şi sănătatea şi puterile pentru noi, pentru copiii lor. Ca de atâtea şi atâtea ori în crunta istorie a neamului nostru, femeile au purtat – şi încă poartă – aureola sacrificiului. Războaie şi iar războaie, ocupaţii, năvăliri, calamităţi şi suferinţe.

Din nefericire, vremea războaielor încă nu s-a încheiat. Căci şi astăzi se poartă un război, un război economic, informaţional şi cultural fără precedent, un război nedeclarat, viclean şi perfid. Confruntarea actuală antrenează toate resursele spirituale şi ţinteşte mai adânc decât orice război de ocupaţie. Este un război psihologic ce-şi propune dinamitarea conştiinţelor, destrămarea mentalităţilor, dizolvarea spiritului naţional, dezintegrarea Bisericii, spulberarea neamurilor. Şi întregul angrenaj nimicitor al acestui război este aruncat asupra noilor generaţii, asupra celor tineri, asupra copiilor lipsiţi de apărare. Şi, bineînţeles, împotriva familiilor, a mamelor în primul rând. Împotriva lor lucrează armate de psihologi, sociologi, informaticieni înzestraţi cu o tehnologie ce depăşeşte închipuirea.

Pentru copii sunt concepute filme, benzi desenate, jucării cu reprezentări de iad, de coşmar, ce se insinuează în intimitatea lor de simţire, în vocabularul lor imagistic. Le sunt oferite apoi jocuri cibernetice sofisticate, ce pot distorsiona percepţia, determinând dorinţa evaziunii în neantul senzorial, psihodependenţa, alienarea. Printr-o adevărată „spălare a creierului", mijlocită de programele mass–media, copiilor le sunt insuflate treptat modelele de viaţă şi comportament reprezentate de aşazisele „autorităţi" ale modei şi gustului public ce le sunt impuse drept etaloane. Respectiv narcomani şi homosexuali, criminali şi satanişti hulitori de Dumnezeu, scatofagi şi dezaxaţi. Pentru băieţi se lansează, de exemplu, profilul Michael Jackson, pedofil, maniac şi decerebrat, pentru fetiţe o „Madonna" (remarcaţi profanarea neruşinată a unui nume sacru!) stupidă, nimfomană, blasfemiatoare şi porcoasă. Pe aceste tipologii sunt dezvoltate diferitele variante create de maeştrii păpuşari ai „culturii" rock-and-roll, astfel încât să acopere şi să polarizeze orizontul noilor generaţii, pe toate nivelele. Maeştri specialişti în imagerii şi sonuri diabolice, în ritmuri şi incantaţii demonice.

Dacă rock-ul anilor '50 gravita în jurul sexului, exaltând promiscuitatea, în anii '60 curentul şi-a extins interesul asupra stupefiantelor psihedelice, asaltând tabuurile sociale, iar mai aproape, rock-ul anilor '80 a adus era apologiei demoniacului şi a Răului. Victimele, cobaii acestor experimente au fost, tot mereu, copiii. Uitaţi-vă şi acum cu atenţie în jur şi veţi vedea ce fel de „vedete" sunt propuse drept modele. „Superstaruri" cretine, fără nici un Dumnezeu, politicieni perverşi, lipsiţi de orice criteriu moral, „intergalactici" hidoşi ai Noii Ere, maimuţoi guleraţi şi lugubri vorbind afectat despre „drepturile omului".

Super–showurile obscenităţii agresive, cântecele „metalice" despre sânge, ură, sex şi satanail, ori cele languroase despre „homo–style", „best-seller"-uri ale pornografiei şi terorii, toate acestea au efect mai ales asupra copiilor. Le afectează discernământul, îi zăpăcesc, îi împing către haos şi anarhie. Ei vor deveni eşantionul de manevră, activaţi prin procedee pavloviene de către patronii tehnologiei show–business-ului planetar, ce dirijează industriile cinematografiei, reţele TV, corporaţiile muzicii şi divertismentului.

Show–business a cărui temelie mai puţin cunoscută este în primul rând una politică. Hollywood-ul, de exemplu, a fost cu precădere o cetate a stângii şi „artiştii", angrenaţi cu sau fără voie în show–biz, şi-au servit stăpânii exemplar. Aceiaşi stăpâni care au finanţat şi revoluţia bolşevică, a cărei „împlinire" – ura faţă de Hristos – îşi găseşte astăzi, prin show–business, apogeul.

Regăsim mai vie ca oricând lozinca epocii lui Voltaire, lozinca masoneriei: *„Zdrobeşte-l pe Hristos... infamul!"*. Acesta este stindardul războiului total împotriva „spiritului Bisericii". Şi cum principala armă, mai mult sau mai puţin camuflată, a revoluţiei socialiste mondiale a devenit „sexul", femeia urmează a fi folosită drept pivot al uriaşelor răsturnări de mentalitate vizate de cei ce vor „să aibă totul".

Revenim astfel la citatele cu care am început acest articol.

În Franţa (socialistă de altfel) a anilor '68 lozincile tinerilor studenţi (comunişti) „răsculaţi" erau „Mai bine roşu decât mort" şi „L'amour au pouvoir". Această ultimă lozincă este agitată de atunci încoace şi de lesbiene şi homosexuali, care în mod curios au devenit în ultimii 20 de ani predominanţi în forurile politice internaţionale (despre cât de „roşii" au devenit aceste cercuri nu mai e nevoie să comentăm). În staff-ul lui Elţîn, între cei din jurul lui Clinton, în parlamentele Europei de asemenea. Şi, bineînţeles, nici Parlamentul României nu face excepţie.

Tot oferindu-se modele de inversionişti, odată impusă marelui public ideea de „normalitate" a homosexualităţii, s-a ajuns astăzi la o aberaţie cu mult peste măsură, batjocură monstruoasă împotriva a ceea ce înseamnă mamă. Aceea a legiferării „cuplurilor" homosexuale, inclusiv a „dreptului" acestora de a creşte copii! Aceasta ar fi deci un pas din programul de „cucerire a femeii". Sfidare odioasă a rolului dumnezeiesc al femeii, unica înzestrată cu putinţa întrupării fiinţei şi cu dreptul de a se numi mamă! Şi, culmea, cine e gata să impună politica aceasta? ONU, la propunerea unor aşa–zişi „ecologişti", de fapt comunişti sadea!

Aşadar o mână de anormali vor să conducă destinele a milioane şi milioane de oameni! Cum să ne mai mirăm atunci că totul a devenit parcă impur, că relaţiile dintre oameni, instituţia familiei se degradează, că firescul devine notă izolată, fiind supus chiar oprobriului? Şi acesta e doar începutul.

Pentru noi, pentru noua generaţie, marea confruntare cu noile forme ale hidrei comuniste abia urmează. Vom purta fără teamă şi acest război! Război în care suntem datori să învingem!

•

Vom pieri în luptă? Mamele şi soţiile noastre ne vor cinsti după datină.

Ele vor avea în grijă alte şi alte noi generaţii, vor spori „rezerva strategică" de copii, noi luptători în acest război total pe care Neamul Românesc îl dă, de la începutul său, împotriva **răului** din lume. La răscruce va sta totdeauna mama, păstrătoarea tainelor zămislirii, izvor al continuei noastre existenţe. Ea poate croi soarta pe calea binelui sau a răului. Puterile sale tainice pot îndrepta cursul unei naţiuni. De astfel de mame e nevoie acum, în plin război. De virtuţile şi capacitatea femeilor, a soţiilor şi mamelor noastre depinde stabilitatea familiei şi viitorul neamului românesc.

Acesta este imperativul de viaţă şi de moarte în faţa căruia doar mama, **„fortăreaţă a spiritului Bisericii"**, poate răspunde. Căci în imaginea mamei – ea însăşi icoană – desăvârşit închipuită de icoana Fecioarei Maria, se află toate puterile noastre.

Iar sub chipul mamei se îndreaptă către noi revelaţia surâsului dumnezeiesc. Fie ca Dumnezeu să ajute mama noastră, România.

George RONCEA

În viitor vor apărea:

* **Noi piese la dosarul comunismului**
* **Dezbateri asupra doctrinelor politice**

Anul III Nr. 5 (26)
1 – 15 martie 1994

MEMORANDUMUL FMI: IMPACT ÎN POLITIC

Anul 1993, un an fără finanţare externă, a înregistrat pentru prima dată din 1987 (!) o creştere – cu 1,5% – a Produsului Intern Brut. „Fără finanţare externă" înseamnă fără sprijinul FMI şi, implicit, fără sprijinul marilor instituţii bancare occidentale. Ne putem întreba, deci: de ce atâta zarvă, de ce atâta cramponare de un document a cărei finalitate – ni se spune – ar fi tocmai reobţinerea respectivei finanţări?... Dacă s-a putut obţine stoparea declinului economic şi **fără finanţare externă**, schiţându-se pentru prima dată un început de creştere economică, de ce nu s-ar putea obţine şi în 1994 o repetare a aceleiaşi performanţe, care beneficiind de un start mai bun, succesul lui 1993, ar putea însemna o continuare a creşterii pe mai departe?...

După unii, răspunsul s-ar afla tocmai în inconsistenţa sus-zisului succes din '93. Iar dovada ar fi **accentuarea inflaţiei** şi menţinerea pe mai departe a unei **balanţe comerciale externe puternic negative**. Ambii indicatori sus-menţionaţi caracterizează mult mai bine starea reală a economiei.

Apoi, după 1989 (şi chiar şi înainte!) economia românească a cunoscut şi cunoaşte un ciclu de iarnă totdeauna negativ, factura energetică crescând puternic, rezervele valutare fiind ca şi nule, iar balanţa comercială fiind negativă, se sacrifică anumite importuri necesare industriei prelucrătoare pentru a se cumpăra cele necesare încălzirii. De unde, în lunile de iarnă un declin „natural" al producţiei! Judecând după anumite date preliminare, nici iarna aceasta nu face excepţie, astfel încât problema finanţării externe rămâne încă multă vreme necesară.

De aici deci, importanţa Memorandumului, care ar avea două virtuţi: reasigură finanţarea externă şi oferă – ni se spune – ocazia suplimentară a **stopării inflaţiei şi realizării pieţii valutare**. Ambele obiective sunt şi dezirabile şi necesare. Numai că ele presupun introducerea unui set de politici care, prin amploare, prin profunzime, prin viteza lor de aplicare şi prin efectele sociale grave pe care le presupun, echivalează faptic cu o veritabilă **terapie de şoc**! Or, acest lucru nu a fost spus electoratului în 1992, când finanţarea externă – se ştia! – era pierdută; şi nu i se spune nici acum, când aplicarea Memorandumului ar aduce obligatoriu din primele luni numai efectele sale negative!

Prin urmare, precaritatea rezultatelor economice din 1993 (cosmetizate de actualii guvernanţi) şi nesinceritatea opoziţiei parlamentare explică situaţia politică actuală, caracterizată prin confuzie, amânare şi teamă de asumare concretă a răspunderilor!

Efectiv, Memorandumul nu a intrat încă în vigoare. Dar el a bulversat deja lumea politică românească. Şi a bulversat-o pentru că a găsit-o total nepregătită!

La nivelul Puterii efectele sunt cele mai vizibile. E şi normal: în astfel de vremuri, guvernarea nu este o joacă! Pe de o parte, formula unui guvern minoritar PDSR, cu sprijin parlamentar la stânga (PUNR, PSM, PDAR) se dovedeşte, iată, depăşită. Sigur, această coaliţie de stânga a votat Memorandumul, dar numai în măsura în care acest lucru asigură menţinerea actualei Puteri. O continuare a acestei formule şi după ce actualul Memorandum îşi va cere scadenţa în Parlament şi îşi va fi produs deja primele efecte sociale grave, nu e cu putinţă. Preţul politic şi electoral pe care ar trebui să îl plătească partide de stânga (PSM), sau partide „tradiţional" anti–occidentale (PRM) ar fi suicidar. De aici şi nesfârşitele căutări de „formule" care eşuează una după alta în discuţii PDSR – aliaţii de stânga. Şi tot de aici, deschiderea spre „dreapta" a liderilor PDSR. Este clar că un guvern făcut cu „pentagonala roşie" nu e agreat la Washington; prilej să observăm că democraţia nu exclude tot soiul de condiţionări, altfel nelalocul lor, în teorie!

Pe de altă parte, o alianţă PDSR–CDR este şi nepractică şi, tehnic vorbind, greu de conceput. Nepractică, pentru că PDSR ar trebui să împartă puterea şi în guvern (unde i se cere să renunţe la postul de premier!), dar şi în prefecturi. Dat fiind caracterul vădit clientelar al PDSR, i s-ar periclita unitatea şi chiar existenţa ca partid! Apoi, un guvern PDSR–CDR ar fi un guvern cu şapte-opt partide componente – ceea ce (cum am mai arătat) nu funcţionează nicăieri! Nici o mirare, deci, că singurii dispuşi (PUNR) sau dezirabili (PUNR şi PD–FSN) la o alianţă cu PDSR sunt şi cei mai curtaţi în prezent de guvernanţi. Pe de o parte, din punct de vedere tehnic, ar rezulta un guvern cu numai trei componente, deci relativ facil de condus. Pe de altă parte, PUNR ar fi menit să acorde un plus de credit intern, iar PD–FSN – în occident cel mai agreat partid din România – ar da faimoasa „credibilitate" externă! Dacă ţinem cont de apetitul pentru guvernare al PD–FSN, dar şi de originea comună cu PDSR (vezi fostul FSN de tristă amintire), nu ne-ar mira deloc să asistăm curând la un nou „văzut – plăcut – pupat Piaţa 'dependenţii"!

La ce ne putem aştepta?

În ce priveşte Memorandumul, sunt două posibilităţi. Fie ca el să cadă înainte de a fi devenit efectiv, fie să fie pus în aplicare şi să eşueze pe parcurs! Prima variantă nu se exclude, căci pe de o parte s-a intrat într-o criză de timp, pe de altă parte, au apărut anumite probleme, care determină venirea (în curând) a negociatorului FMI pentru România, dl Watson, la Bucureşti. Dacă aceste aspecte vor fi realizate şi Memorandumul cu FMI va deveni efectiv, Romania se va vedea în situaţia de a aplica în următoarele şase-şapte luni **o terapie şoc**, pentru care nici actualii guvernanţi, nici actualii pretendenţi la guvernare nu au determinarea politică ori capacitatea organizatorică şi legislativă necesară, nici suportul popular indispensabil! Aşadar – ne temem – se va intra pe un făgaş de foarte rău augur! La urma urmelor, terapia şoc a avut un „succes" cu totul parţial numai în Polonia, care era infinit mai pregătită şi mai sprijinită decât noi. Apoi, nimeni până acum nu a aplicat un set de măsuri atât de radicale, după un gradualism ce a sărăcit şi ţara şi tot omul. Încât, politic vorbind, cum politica economică de tip liberal este deja aproape total compromisă, singura formă de opoziţie care va mai conta va fi tocmai cea de stânga! Care iată, de pe acum face paşi ce o vor duce curând în afara guvernării actuale.

Nimeni nu poate profeţi viitorul; nici măcar pe cel imediat. Dar retrospectiv privind, lucrurile apar ca şi cum toate divizările stângii (inclusiv marea schismă FSN/FDSN) au jucat în favoarea ei, iar cele ale dreptei i-au fost ruinătoare. Poate tocmai pentru că stânga ştie să fie ce este, iar dreapta (cea adevărată) nu se vede încă...

Dr. Corneliu DIDA

Organizaţiile evreieşti
din nou în atenţia opiniei publice

Evenimentele tragice petrecute recent (masacrul de la Hebron, „Mormântul Patriarhilor") au readus în atenţia opiniei publice organizaţii evreieşti, a căror unică ocupaţie pare să fie răspândirea şi întreţinerea urii. Mass-media relatează că ucigaşul evreu de la Mormântul Patriarhilor făcea parte şi dintr-o organizaţie evreiască ce activează pe numeroase teritorii, sub numele de *„Liga pentru apărarea evreilor"*. Organizaţie ce se ocupă cu promovarea intereselor evreieşti, cu strângerea de fonduri, dar şi cu activităţi informative şi, după cum s-a văzut, chiar şi cu terorismul. Evreii mai au şi alte organizaţii de tip paramilitar, unde tinerii primesc un instructaj de bază în vederea efectuării de acţiuni de spionaj, precum şi cursuri de tehnică militară, experţii fiind de obicei ofiţeri în rezervă ai Armatei israeliene ori cadre ale Mossad-ului (vezi şi V. Ostrovsky: „Mossad – Academia înşelăciunii"). În numărul nostru trecut am rezervat un spaţiu larg unei alte organizaţii *(Liga împotriva defăimării – ADL)*, dovedită a fi, practic, o agenţie de spionaj şi influenţă adăpostită sub paravanul unor aşa-zise activităţi filantropice.

Se pare că relatarea noastră a stârnit interes, justificat de altfel, având în vedere drama sângeroasă ce a focalizat încă o dată atenţia lumii întregi asupra organizaţiilor evreieşti. Revenim asupra ADL, prezentând în continuare un material apărut în 16 februarie curent, în publicaţia „The Final Call" din Statele Unite. În editorialul cu titlul: *„ADL – inamicul public numărul 1"* se afirmă: *„Ei (ADL) nu mai au posibilitatea de a teroriza cetăţenii americani ce pun anumite întrebări cu privire la activitatea evreilor şi a organizaţiilor acestora. Asemenea întrebări nu sunt „antisemite", ci sunt întrebări cinstite cu privire la activitatea lor. Sau evreii trebuie să răspundă după un standard diferit faţă de restul cetăţenilor americani? Dacă nu , de ce atunci când cineva pune întrebări cu privire la activitatea organizaţiilor sioniste este bombardat cu acuzaţii de incitare la ură?"*. În continuare se arată că: *„...Spionarea cetăţenilor americani şi a organizaţiilor acestora, precum şi vânzarea informaţiilor obţinute unor guverne străine aşa cum a făcut ADL nu este numai un act criminal, ci şi antiamerican"*. *„Este timpul ca americanii să conteste ADL-ul ori alte asemenea organizaţii şi să le forţeze la legalitate. Şi aceasta pentru binele naţiunii."*, se spune în finalul articolului din revista americană.

Tot în „The Final Call" este reprodusă şi opinia unui lider al populaţiei americane de culoare: ***„ADL-ul caută să promoveze dezbinarea. Organizaţia are o istorie a spionajului, nu numai a conducătorilor negri, dar şi a tuturor liderilor care au un suport popular, negri sau albi. ADL-ul poate şi trebuie să fie considerată împotriva negrilor, dar merg mai departe şi voi spune că ei sunt chiar împotriva americanilor!"***.

Adresăm şi acest scurt material instituţiilor Statului Român (Preşedinţia, SRI, Ministerul de Externe), lipsite, după cum se pare, de informaţii serioase cu privire la una din organizaţiile cu care preşedintele României se află într-o amicală corespondenţă.

Cu cine este prieten dl Iliescu, n-are importanţă. Oricum, nu ne mai poate mira nimic. Dar este grav că asemenea amiciţii sunt de natură a compromite o instituţie reprezentativă a Statului Român şi, implicit, imaginea României.

REPORTER

ADL
Anti-Defamation League of B'nai B'rith

'The ADL seek to promote division. This organization has a history of spying on not only Black leaders, but all those leaders who have popular support, Black or white.'

Facsimil din „The Final Call" – 16 februarie 1994

PARLAMENTUL EUROPEAN
AL TINERETULUI

Parlamentul European al tineretului, înfiinţat în 1987 din iniţiativă particulară, şi-a început lucrările la 14 februarie a.c. la Berlin, bucurându-se de prezenţa a 250 de participanţi din 23 de ţări. În cadrul comisiilor au fost pregătite rezoluţii ce vor fi înaintate spre aprobare Parlamentului European. Printre altele, tinerii şi-au exprimat dorinţa de a urgenta integrarea statelor est-europene în Uniunea Europeană.

În cadrul Adunării generale, ce a avut loc la 18 februarie în clădirea Reichstag-ului din Berlin, a luat cuvântul dna Suessmuth, preşedinta Bundestag-ului, care s-a pronunţat pentru o mai rapidă integrare politică în Europa: *„Nu ne este permis să lăsăm Europa centrală şi de est să aştepte prea mult integrarea în spaţiul căruia de fapt îi aparţin"*. Dna Suessmuth şi-a exprimat speranţa că Europa va reuşi să pună capăt războiului din fosta Iugoslavie, deoarece, în caz contrar, nu va spori încrederea în Uniunea Europeană.

(Ştire preluată de la Biroul de presă al Ambasadei Germaniei)

„Doctrine politice contemporane"

Preambul

Deschidem o rubrică permanentă dedicată comentării diverselor doctrine practicate (sau doar declarate) în spaţiul politic actual.

Am constatat că, de multe ori, doctrine politice – şi, uneori, întregi organizaţii – cu o importantă reprezentare în istoria modernă a României sunt manipulate demagogic, profitându-se de explicabila lipsă de informaţii a majorităţii populaţiei României, care nu a avut acces decât la sursele oferite de partidul comunist. Surse care ştim bine cât de corecte erau.

Se creează astfel şi persistă multe imprecizii doctrinare, lejerităţi şi confuzii cu consecinţe grave pentru întreaga desfăşurare a procesului politic democratic.

Uneori e vorba doar de oportunism sau incultură politică. Alteori, agitatorii cu pricina provin din alte „sfere", sunt bine antrenaţi şi puşi să joace anumite roluri. Confuziile sunt inoculate, încurajate şi întreţinute intenţionat, cu bună ştiinţă, devenind nu simple consecinţe ale aventurierismului sau demagogiei, ci acţiuni **dirijate** cu caracter **diversionist**. Cu atât mai necesară luarea lor în discuţie!

Chiar dacă, astăzi – din păcate! – pentru mulţi dintre contemporanii noştri, „cine strigă mai tare are şi dreptate", noi vom încerca prin intermediul publicaţiei noastre, să lămurim unele aspecte legate de curente şi idei cultural-politice dominante în viaţa politică actuală cum ar fi naţionalismul, liberalismul, creştin-democraţia etc.

Rubrica, susţinută de persoane din conducerea politică a MPR şi de membri ai redacţiei noastre, este deschisă şi altor analişti politici, independenţi sau din partea altor formaţiuni. Toţi cei care doresc să participe cu competenţă şi seriozitate la dezvoltarea temelor propuse sunt bineveniţi.

Redacţia

NAŢIONALISMUL Doctrina legionară

Legionarismul este o doctrină social–politică originală, creată de Corneliu Zelea Codreanu, doctrină care se încadrează în curentul larg al naţionalismului românesc. Lucrările care stau la baza ideologiei legionare sunt „Cărticica Şefului de Cuib" şi „Pentru legionari", la care se adaugă unele documente şi note grupate în volumele „Circulări şi Manifeste" şi „Însemnări de la Jilava", apărute postum. Nu a existat nici o tentativă de modificare a elementelor fundamentale – organizatorice şi de doctrină – fixate de întemeietorul Mişcării Legionare în aceste lucrări.

Înainte, însă, de a lua în discuţie unele aspecte ale doctrinei legionare, trebuie să răspundem la întrebarea: Există Mişcarea Legionară? În funcţie de răspunsul la această întrebare vom putea stabili dacă analiza fenomenului legionar reprezintă un demers strict istoric – şi atunci problema trebuie tratată exclusiv în termeni istorici – sau suntem în faţa unui fenomen identificabil în eşichierul politic românesc actual – ceea ce presupune un alt mod de abordare.

Ne vom referi mai întâi pe scurt la câteva aspecte ţinând de *existenţa* unor structuri politice legionare, fără a emite – deocamdată – nici un fel de aprecieri ori judecăţi de valoare cu privire la conţinutul strict ideologic al legionarismului.

Vom cerceta apoi unele aspecte specifice doctrinei legionare şi vom aprecia în ce măsură ele pot fi identificate în diversele manifestări politice postbelice şi, implicit, în ce măsură aceste manifestări pot fi considerate sau nu drept „legionare".

Există o „Mişcare Legionară"?

Datele istorice arată limpede că Mişcarea Legionară a fost supusă celei mai cumplite prigoane din întreaga istorie a partidelor politice din România. Partidele democratice interbelice, utilizând ilegal aparatul represiv al Statului, au atacat-o neîntrerupt, dizolvând-o repetat prin măsuri abuzive, terorizându-i membrii şi simpatizanţii, operând numeroase arestări, percheziţii şi mergând cu agresiunile până la crimă. În urma loviturii de stat a lui Carol al II-lea, Codreanu îşi desfiinţează, formal, organizaţia. Cu toate acestea, dictatura carlistă a asasinat aproape întreaga conducere a Mişcării Legionare şi a aruncat în închisori zeci de mii de legionari. Regimul autoritar al Mareşalului Antonescu, după o scurtă colaborare – de fapt o eroare din ambele părţi – i-a trimis în închisori sau pe frontul de Est, în linia întâi. În final, ocupantul comunist a reuşit „performanţa" de a-i închide aproape pe toţi în lagăre de exterminare. Cei mai mulţi au murit în închisori, alţii în lupta anticomunistă din munţi. Puţini s-au salvat părăsind România.

Dintr-o organizaţie cu aproape un milion de membri în 1938, sunt astăzi în viaţă câteva mii de supravieţuitori, oameni în vârstă de peste 65-70 de ani. Dintre aceştia, cei mai mulţi fiind foarte tineri în anii în care Mişcarea Legionară activa legal (1927-1938, cu întreruperi, şi sept. 40 - ian. 41) erau la acea oră membri ai Frăţiilor de Cruce (organizaţia de elevi a ML); numărul celor care au deţinut calitatea efectivă de legionar – care se acorda, potrivit normelor organizatorice ale Mişcării Legionare, după cel puţin trei ani de stagiu – este mult mai mic. Numărul legionarilor supravieţuitori care au deţinut grade sau funcţii de conducere este de ordinul zecilor.

În exil s-au manifestat cel puţin două grupări, una sub conducerea lui Horia Sima, proclamat Comandant al Mişcării legionare în 1940, în timpul colaborării cu Antonescu, alta, mai slab organizată însă mai bine reprezentată din punctul de vedere al prestigiului legionar al componenţilor, formată din legionari care contestau legitimitatea poziţiei lui Sima.

Orice organizaţie politică, pentru a se menţine în viaţă şi pentru a se dezvolta, trebuie să răspundă unor exigenţe de neînlăturat privind păstrarea coeziunii interne, asigurarea conducerii unitare, comunicarea între membri, legătura cu masele de simpatizanţi, atragerea de noi aderenţi, formarea de noi lideri etc.

O analiză a traseului parcurs de Mişcarea Legionară şi a condiţiilor în care a fost silită să activeze arată că, începând din 1938, aceste cerinţe nu au mai putut fi respectate, ceea ce a dus la destrămarea treptată a organizaţiei până la dispariţia ei totală în anii comunismului.

Mai mult decât orice alt partid, Mişcarea Legionară era bazată pe o serioasă activitate internă, desfăşurată pe baza unor reguli şi principii severe în cadrul „vieţii de cuib" („cuibul" era unitatea organizatorică fundamentală a ML). Aici legionarul se forma ca luptător, îşi însuşea cunoştinţele necesare, căpăta experienţă şi putere, se deprindea să acţioneze disciplinat şi temeinic.

Supravegherea legionarilor de către aparatul represiv comunist a fost de departe cea mai severă, mai aspră decât pentru oricare alte categorii de deţinuţi politici anticomunişti.

E ştiut că regimul comunist, prin controlul riguros menţinut – control care îi viza în primul rând pe legionari – nu a permis desfăşurarea în ţara noastră a nici unei activităţi *organizate* (evident, în afara cadrului stabilit de partid). Aceste activităţi – când au existat – nu au putut depăşi nivelul unor confrerii extrem de reduse numeric, ai căror membri erau forţaţi să trăiască într-un climat de izolare, atât unii faţă de alţii, cât mai ales faţă de restul societăţii. Posibilităţile de comunicare dintre legionari au fost minime, simplele referiri la trecutul politic ducând inevitabil la noi arestări.

DESPRE DOCTRINA LEGIONARĂ

Datorită condiţiilor de izolare şi strictă conspirativitate în care legionarii au fost forţaţi să trăiască, nu a putut exista nici o posibilitate de a asigura *continuitatea organică* a Mişcării Legionare, de refacere a structurilor distruse de măcelul comunist, de formare şi educare a unor noi legionari.

Cenzura totală, practicată de regim la nivel naţional şi campania sistematică de dezinformare au amplificat consecinţele regimului de izolare în care erau menţinuţi legionarii, distrugând orice contact informaţional cu populaţia Ţării. (Această tăcere s-a păstrat chiar şi în familiile legionarilor. Ni s-au comunicat numeroase cazuri în care tinerii au aflat de apartenenţa politică a bunicilor lor abia după 1989!)

De asemenea, legionarii au fost, în majoritate, excluşi de la accesul la funcţii de conducere sau de influenţă publică. Din acest motiv sunt puţine cazurile în care oamenii de valoare legionari şi-au putut câştiga o reputaţie şi, implicit, o influenţă semnificativă în societate. Chiar şi atunci când, totuşi, erau lăsaţi să participe la viaţa publică, li se cerea o dezicere şi chiar o condamnare hotărâtă a „infamantului" lor trecut. (Vezi, de exemplu, cazul bine cunoscut al lui Constantin Noica).

Pe de altă parte, prin politica de teroare practicată de regim, majorităţii românilor i-a fost inoculat un adevărat „sindrom" antilegionar, oamenii fiind manipulaţi până la starea de a respinge reflex orice asociere – fie cât de firavă – cu numele sau imaginea de legionar. Consecinţele acestei campanii sunt foarte grave şi astăzi.

De asemenea, izolarea (atât cea internă, cât şi cea externă, prin exil) a dus la o blocare a majorităţii legionarilor supravieţuitori în stilul politic – conceptual şi metodologic – propriu perioadei interbelice, fapt care a adâncit prăpastia dintre legionarism şi societatea contemporană românească.

Nu trebuie uitat şi faptul că supravieţuitorii sunt oameni în vârstă, profund marcaţi de anii grei de închisoare, care cu greu s-ar mai putea adapta şi rezista rigorilor impuse de un activism politic de tipul celui practicat de Mişcarea Legionară.

O altă consecinţă gravă a blocajului informaţional intern a fost îngreunarea posibilităţii recunoaşterii unor lideri – sau măcar a unor persoane reprezentative – care să se bucure de susţinerea unor grupuri semnificative de legionari. În plus, gravele sciziuni interne au sporit şi mai mult neîncrederea, devenind tot mai greu de depistat eventualii agenţi sau impostori infiltraţi printre legionari cu scopul de a-i controla informativ şi de a-i compromite.

Cu toate acestea, stilul de viaţă, educaţia practicată în ML au făcut ca majoritatea legionarilor să păstreze un puternic ataşament pentru ideile şi concepţiile în spiritul cărora s-au format. Mulţi dintre aceşti oameni se consideră şi astăzi şi se vor considera întotdeauna legionari. Nimeni nu are dreptul să le conteste acest statut, pe care şi l-au asumat prin liberă opţiune, apărându-l cu preţul întregii lor vieţi.

Diversiunea „Legionară"

Dar, dacă există oameni ataşaţi fundamental concepţiei legionare, bazele structurale, organizatorice, ale Mişcării Legionare au dispărut.

Cele prezentate arată că, practic, nici o grupare contemporană nu poate avea vreun temei juridic, politic sau moral pentru a-şi atribui calitatea de „reprezentant legitim" al Mişcării Legionare; realitatea politică a ultimelor decenii face iluzorie o asemenea pretenţie.

Tentativele de acest tip se explică fie prin erori de apreciere a realităţii politice, prin naivitate sau incompetenţă, fie – mai grav! – prin impostură sau chiar rea intenţie.

Desigur, al doilea caz ridică unele probleme, mai ales pentru că este vorba de un teritoriu atât de afectat de dezinformare şi contrapropagandă ca cel al naţionalismului în general şi al legionarismului în special.

Ce urmăresc cei ce se erijează în reprezentanţi ai Mişcării Legionare? Care sunt consecinţele impusturii lor?

În primul rând se urmăreşte compromiterea Mişcării Legionare prin acţiuni şi atitudini subtil dirijate – şi excelent camuflate sub masca „rigorii şi intransigenţei puritane".

Cea mai utilizată metodă constă în susţinerea şi promovarea publică a unor indivizi rudimentari şi incapabili – bineînţeles cu „binecuvântarea" discretă dar bine subliniată a „adevăraţilor legionari" care, nu-i aşa, stau „în umbră". Aceşti indivizi jalnici sunt susţinuţi pentru a fi asociaţi de românii neavizaţi drept corespondenţi contemporani ai legionarilor interbelici! Tehnica e simplă, dar eficace. Se creează suprapuneri şi false indentificări cu efect devastator. Imaginaţi-vă, Codreanu, Moţa, Nae Ionescu, Eliade – reprezentaţi de condeierii unor publicaţii ca „Gazeta de vest", „Puncte cardinale" sau, mai rău, „Noua dreaptă". Nu-i vom obosi acum pe cititori cu exemplificări, dar putem dovedi oricând cele spuse aici cu nenumărate inepţii extrase din gazetele pomenite.

Cât despre partidele considerate în unele medii drept „cu adevărat legionare", cine are curiozitatea să le cerceteze mai cu atenţie va observa că acestea se confruntă cu aceleaşi mărunte intrigi şi sciziuni ca mai toate partidele politicianiste din tristul eşichier politic românesc. Aceleaşi persoane rupte de realitate, aceleaşi grupuri şi grupuleţe care-şi consumă energia în dispute sterile.

În asemenea manifestări îşi găsesc duşmanii naţionalismului românesc „argumente" proaspete în lupta lor împotriva marilor înaintaşi naţionalişti. Ei arată cu degetul spre aceşti micuţi contemporani, dar lovesc de fapt în imaginea celor dispăruţi.

Se creează astfel un fals „prezent" al Mişcării Legionare, cu ajutorul căruia să fie distruse în conştiinţa publică atât lucrurile pozitive din trecutul propiu-zis legionar, cât mai ales valori şi concepte propovăduite de toţi naţionaliştii români, indiferent de organizaţiile din care au făcut parte şi de timpul istoric în care au trăit.

Acesta este de fapt obiectivul fundamental al diversiunii „legionare": compromiterea – prin „recul" – a întregului curent al naţionalismului românesc prin întreţinerea identificării (forţate şi incorecte) de tipul „naţionalist" = „legionar". Atât a naţionalismului din trecut cât şi a oricăror iniţiative de azi.

Se încearcă, de asemenea, blocarea oricăror posibile iniţiative de revitalizare a liniei naţionaliste, prin „ocuparea" abuzivă a unui segment din spectrul simbolistic şi conceptual al câmpului politic precum şi orientarea în direcţii greşite a oamenilor interesaţi de naţionalism dar lipsiţi de informaţii şi repere exemplare. Se ţinteşte blocarea şi compromiterea din faşă a oricăror încercări de deşteptare a românismului autentic.

Şi se mai urmăreşte ceva: derutarea şi dezbinarea tineretului, singura forţă care ar putea stăvili dezastrul actual.

De multe ori este suficient să oferi imaginea unui aparent fragmentarism, să întreţii confuzia, pentru ca să inoculezi senzaţia că nu există – că nu poate exista! – nimic serios. „Să creem cât mai multe aparenţe. Nimeni nu va mai şti încotro s-o apuce!" – îşi spun cu satisfacţie diversioniştii.

Altora, mai entuziaşti şi mai impulsivi, li se acordă rapid râvnita „legitimitate", încurajându-li-se înflăcărările specifice vârstei. Căci, pentru mulţi tineri, naţionalismul e un fel de haiducie romantică, cu steaguri şi însemne tainice – eventual şi uniforme – şi, desigur, declaraţii pompoase şi chemări războinice! Nimic mai fals! Naţionalism înseamnă în primul rând muncă, seriozitate, renunţarea la interesele personale şi dedicarea pentru cauza naţională. Şi nu entuziasme superficiale!

Am cunoscut în activitatea noastră mulţi asemenea „naţionalişti". Au venit tineri dornici de „fapte mari" care, văzând că nu trecem „la arme" şi nici la organizarea unor „trupe de asalt", ci li se cere să studieze, să rabde privaţiunile sărăciei şi greutăţile lucrului sistematic, s-au dezumflat şi au plecat. Unii au ajuns la „adevăratele partide naţionaliste" care, bineânţeles, i-au primit cu braţele deschise, le-au dat legitimaţii şi i-au „uns" cu grade şi funcţii. Cei ce se lansează în asemenea manevre ar trebui să reflecteze mai serios la responsabilitatea pe care şi-o asumă încurajând superficialitatea şi manipulând disperarea unor copii fără discernământ.

Prin diversiuni de acest fel se pregăteşte terenul pentru inocularea defetismului! Se oferă false speranţe partizanilor Ideii Naţionale, se creează artificial şi subversiv imaginea unor forţe de anvergură, „gata de acţiune"! Mulţi sunt făcuţi să creadă că falşii şi gălăgioşii „tribuni" sunt urmaţi de „sute de mii de legionari", gata de luptă pentru salvarea Ţării. Astfel duşi cu vorba, cei ce cad în plasa agitatorilor „legionari" nu sesizează că în spatele „tribunilor" nu e decât un morman de vorbe goale. Iar în momentele adevăratelor confruntări, când se vor vedea singuri şi neputincioşi, cu nădejdile spulberate, vor deveni pradă uşoară în mâinile politicianismului care va striga triumfător: „Nu v-am spus noi că naţionalismul nu e bun de nimic? Veniţi la noi, şi noi vă vom salva!".

Mişcarea Pentru România şi diversiunea „legionară"

Mişcarea Pentru România nu recunoaşte nici o grupare sau persoană ca reprezentând Mişcarea Legionară.

Mişcarea Pentru România consideră că organizaţia întemeiată de Corneliu Zelea Codreanu nu mai există. Ea a fost desfiinţată formal de însuşi întemeietorul ei în anul 1938, fiind distrusă apoi în genocidul antilegionar început de Carol al II-lea şi încheiat de regimul comunist de ocupaţie.

Faţă de tot ce a însemnat direcţie naţionalistă românească – inclusiv fenomenul legionar – Mişcarea Pentru România a păstrat o atitudine de corectitudine şi respect pentru adevărul istoric, pietate şi recunoştinţă pentru jertfele înaintaşilor. Aceasta în orice împrejurare şi în toate manifestările şi contactele noastre, ignorând orice calcule de aşa-zisă „oportunitate politică". Cu atât mai firesc să nu acceptăm ca grupuri obscure şi gazetari obraznici să compromită, prin atitudini necugetate care fac jocul duşmanilor, un capitol tragic al istoriei naţionale. Nu avem şi nu vom avea nici o legătură cu cei ce practică asemenea atitudini – fie ei exaltaţi, naivi, simpli impostori sau agitatori diversionişti calificaţi. Naţionalismul românesc trăieşte o nouă renaştere. El trebuie ferit de demagogie, impostură şi superficialitate.

Când am afirmat – de la bun început – că Mişcarea Pentru România nu este nimic altceva decât ea însăşi, n-am spus-o nici din orgoliu, nici de teamă că duşmanii ne vor eticheta „extremişti legionari". Nu ne temem de duşmani şi nu dăm doi bani pe etichetele lor. Dar nu dorim să ne atribuim meritele altora şi nici nu acceptăm ca tineretul de azi să plătească pentru greşeli ce nu-i aparţin.

Noi nu am declanşat niciodată atacuri împotriva nimănui. Nu am dorit altceva decât să fim lăsaţi în pace să ne vedem de munca noastră. Dar cine ne atacă să se aştepte la ripostă, căci credem că este nedemn, ca români, să răbdăm nedreptatea şi loviturile cu capul plecat.

Nu dorim să fim în conflict cu nici o grupare naţionalistă. Nici chiar atunci când nu suntem de acord cu ideile ori cu modalităţile lor de acţiune. Am întins şi întindem mâna oricărui frate naţionalist, oricărui român cinstit, şi ne rugăm la Dumnezeu ca toţi cei care doresc binele României să izbândească!

Marian MUNTEANU

(va urma)

Repere creştine: **Sextil Puşcariu**

UN INTRANSIGENT NAŢIONALISM ORTODOX

E firesc ca cea care condamnă făţăria şi dispreţuieşte bunurile lumeşti, cea care se apropie cu iubire de aproapele şi cu îngăduinţă de cel greşit, cea care dă lui Dumnezeu ce e al lui Dumnezeu, dar şi cezarului ce e al cezarului, e natural ca Biserica lui Hristos să combată pe masoni, care în puterea divină văd un simplu arhitect şi ajută, prin coaliţia unor forţe oculte, să fie săltate mediocrităţile din toate ţările la locurile de conducere; să arate primejdia bolşevismului, care, exploatând nemulţumirile din toată lumea, ridică la suprafaţă drojdia societăţii pentru ca să surpe altare, să zdrobească tronuri şi să nimicească civilizaţia; să lupte împotriva cutropirei evreieşti, care nu cunoaşte scrupule în dorul ei de răzbunare şi de subjugare prin forţa banului.

E firesc mai ales ca Biserica noastră să dea alarma în faţa acestor primejdii, cu mult mai mari pentru un popor tânăr, care a trecut prea repede de la viaţa patriarhală sătească la o viaţă complicată de stat şi a cărui inteligenţă primeşte prea uşor lozinci sociale amăgitoare şi al cărui generos suflet încearcă cu prea mare uşurinţă reforme sociale neexperimentate îndeajuns. Pericolul creşte pentru noi cu atât mai mult, cu cât după sforţările uriaşe şi anemierea urmată după război suntem doritori de pace, iar masonii, bolşevicii şi evreii coalizaţi sunt – sau au cel puţin aparenţa de a fi – purtătorii ideii pacifiste.

Oricât am fi însă de doritori de pace, noi nu suntem aplicaţi să renunţăm de dragul unui pacifism amăgitor la roadele integrităţii dobândite cu atâta de supraomeneşti sforţări. Celor ce caută să ne convingă că ideea naţională e perimată din însăşi clipa în care idealul naţional a fost atins, le răspundem că după cucerirea cu armele abia acum urmează cucerirea României în spirit românesc; celor ce vrăjesc înaintea ochilor noştri utopica ficţiune a unei colaborări dezinteresate între popoarele lumii şi caută să ne atragă în angrenajul internaţional, le punem în faţă credinţa că avem înainte de toate de îndeplinit o înaltă misiune istorică, cea de a imprima acestui petec de pământ românesc înaltele noastre calităţi de rasă.

În locul abolirii graniţelor, dorite de toţi cei lipsiţi de ţară şi de Dumnezeu, vedem cum, după autarhia economică, se accentuează din ce în ce mai mult principiul autarhiei politice, refuzul hotărât de a face altă politică decât cea dictată de interesele neamului, refuzul de a ne lăsa atraşi în conflictele externe, şi de a îngădui altora să se amestece în treburile noastre şi să ne dicteze directivele politicii interne.

Judecând astfel, Biserica noastră s-a situat în mod hotărât pe linia mişcării naţionaliste şi a rămas pe linia ţinutei ei tradiţionale.

*

Dar, în lupta cu puterile oculte care în imperialismul lor nestăpânit tind să prindă rădăcini tot mai adânci şi la noi, mai avem un vrăjmaş, cu atât mai redutabil, cu cât îl apără un concordat nefast. Sunt catolicii, care nu se sfiesc să unelteaască în dosul altarelor sfinte în contra integrităţii statului nostru şi care, dacă oportunismul politic o cere, fac cauză comună cu masonii şi chiar cu evreii şi bolşevicii.

Exemplul vecinilor noştri iugoslavi ne arată că o luptă energică e încununată de succes, chiar când e dusă împotriva Romei, cu toată diplomaţia ei rafinată, cu toate legăturile ei internaţionale şi cu tot banul şi averile ei nesecate. A trecut vremea când preţuirea popoarelor se făcea după atestatele de bună purtare pe care i le eliberau Marile Puteri. Astăzi e respectat cel ce ştie să-şi impună voinţa.

Iar voinţa noastră este să fim scutiţi de orice propagandă catolică în ţara noastră. Perspectiva de a vedea întemeindu-se la Bucureşti o Facultate catolică ne umple de îngrijorare, iar dacă conducătorii noştri n-au avut prevederea să refuze ospitalitatea Institutului de propagandă catolică, mutat de la Constantinopol la Bucureşti, va trebui să fim cu ochii în patru la activitatea lui viitoare. E bine să i se spună răspicat, că tot aşa cum a venit, fără multă gălăgie va pleca, dacă va încerca să câştige prozeliţi între noi. Supranaţionalismului catolic noi îi opunem un intransigent naţionalism ortodox.

Acesta este „sensul unic" pe care trebuie să meargă Biserica noastră.

Sextil PUŞCARIU

(Din Cuvântarea ţinută la Congresul Frăţiei Ortodoxe Române, la Oradea, în 7 noiembrie 1937 şi publicată în „Telegraful Român", 45/1937)

MARTIE - MĂRŢIŞOR (31 de zile) - ziua 12 ore, noaptea 12 ore.

1 M Sf. Cuv. Muceniţă Evdochia; Cuv. Domnina
2 M Sf. Mc. Teodot, Episcopul Kirinei; Sf. Mc. Isihie şi Nestor
3 J Sf. Mc. Eutropie, Cleonic şi Vasilisc
4 V Cuv. Gherasim de la Iordan; Sf. Mc. Pavel şi Iuliana
5 S Sf. Mc. Conon, Sf. Mc. Iraida *(Sâmbăta morţilor Moşii de iarnă)*
6 D Sf. 42 Mc. din Amoreea; Sf. Eufrosin

Duminica Lăsatului sec de carne (a Înfricoşatei Judecăţi); Ap. I Cor. VIII, 8-13; Ev. Matei XXV, 31-46; glas 6, vosc. 6

7 L Sf. Mucenici Episcopi din Heraclea: Vasilevs, Efrem, Evghenie, Capiton.
8 M Cuv. Mărturisitor Teofilact, Episcopul Nicomidiei
† 9 M Sf. 40 Mc. din Sevastia *(Harţi - dezlegare la lapte, brânză şi ouă)*
10 J Sf. Mc. Codrat, Ciprian, Dionisie şi cei împreună cu dânşii
11 V Sf. Ierarh Sofronie, Patriarhul Ierusalimului; Sf. Mc. Trofim şi Lalu *(Harţi - dezlegare la lapte, brânză şi ouă)*.
12 S Sf. Cuv. Mărt. Teofan; Sf. Ierarh Grigorie Dialogul
13 D Aduc. Moaşt. Sf. Ierarh Nichifor, Patriarhul Constantinopolei

Duminica Lăsatului sec de brânză (a Izgonirii lui Adam din Rai); Ap. Rom. XIII, 11-14; XIV, 1-4; Ev. Matei VI, 14-21; glas 7, vosc. 7

14 L Cuv. Benedict; Sf. Mc. Alexandru Preotul. *(Începutul Postului Mare)*
15 M Sf. Mc. Agapie, Pliseie, Timolau

MENTALITATE FRANCMASONICĂ

„Ce-i va folosi omului dacă va cuceri pământul, iar sufletul său şi-l va pierde?!" (Matei XVI, 26)

1. „UMANISMUL" LAIC AL FRANCMASONERIEI

Plasându-ne pe cea mai „modernă" şi „europeană" poziţie a zilelor noastre – am numit-o pe cea masonică – nu e greu să constatăm că primul pas spre mult râvnita Europă l-a făcut România chiar a doua zi după Revoluţie, când de pe ecranele Televiziunii Române, în spiritul „Europei", era atacată fără menajamente Biserica Ortodoxă Română şi Patriarhul ei. Campania avea să fie continuată, mult mai sistematic, prin pagini întregi semnate de o serie de intelectuali „intransigenţi", toate dedicate compromiterii clericilor ortodocşi (o singură excepţie: Mitropolitul Daniel al Moldovei!).

Societatea românească, înzestrată cu o armătură atât de puternică împotriva ateismului încât nici 50 de ani de ocupaţie comunistă n-au reuşit să înnăbuşe credinţa ortodoxă, nu putea fi străpunsă cu un asemenea jalnic arsenal. Ba dimpotrivă! Francmasonii au înţeles aceasta şi, treptat, au renunţat la atacurile făţişe. Combaterea creştinismului a fost deocamdată amânată. Chiar în revistele lor de propagandă, – „22", bunăoară – notorii prin ateismul vehement pe care-l propagă, crezul francmasonic nu este discutat în raport cu credinţa creştină. Opoziţia funciară este eludată programatic, ajungându-se chiar la formule aberante: francmasoneria nu se opune credinţei creştine! Sau – culmea neruşinării – francmasonii sunt buni creştini!!!

Pentru cine mai are un dram de îndoială în ceea ce priveşte incompatibilitatea absolută dintre francmasonerie şi creştinism, mai mult decât atât, pentru cei care se îndoiesc de validitatea formulei „Francmasonii... duşmanii lui Hristos" aleasă drept titlu al studiului din 1937 al Î.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului – (republicat în revista noastră), îi oferim încă o probă. Redăm în continuare selecţiuni din Mesajul Marelui Maestru al Lojei Marelui Orient al Franţei, Paul Gourdot, difuzat pe posturile de radio franceze în ianuarie 1984 în ciclul de emisiuni „Aspecte diverse ale gândirii contemporane": *„...Noi, francmasonii Marelui Orient al Franţei, suntem ataşaţi organic de conceptul de laicitate, care trebuie să se manifeste în instituţiile din toate societăţile moderne. Unul dintre vechii Mari Maeştri spunea: «Laicitatea este o regulă de viaţă în societate» şi adăuga: «Laicitatea constituie însăşi esenţa democraţiei, a libertăţii».*

...Laicitatea este mai mult decât o regulă de viaţă, laicitatea este o veritabilă etică a societăţii, adică unul dintre fundamentele pe care o societate îşi poate aşeza morala sa. În fundamentele laicităţii noi găsim toleranţa şi respectul faţă de ceilalţi. (...)

Francmasoneria este un umanism, un umanism cu o vocaţie universală, ceea ce înseamnă că ceea ce solicităm în numele progresului social, nu cerem numai pentru membrii noştri. Noi vrem ca progresul social, ca progresul omului să cuprindă întreaga umanitate...

Umanismul nostru vizează restabilirea omului; restabilirea omului în toate dimensiunile sale." (!!!)

Comentariile sunt de prisos. Vă propunem acum să urmărim acum o traducere a acestui mesaj în spaţiul românesc. Căci cazul – şi personajul – la care ne vom opri mai jos dezvăluie îndărătul lui o aceeaşi mentalitate: de tip francmasonic.

2. ... ŞI DILEME ANTICREŞTINE

Nu ni-l putem imagina pe dl Andrei Pleşu în şorţuleţ (deşi esteticul în astfel de cazuri nu are importanţă). Dar asta nici măcar nu este esenţial. Dacă dl Pleşu este sau nu francmason îl priveşte. Motivul pentru care îl pomenim aici este că diatribele domniei sale din articolul „Biserica şi intelectualii, II" („Dilema", nr. 58), vădesc indiscutabil o procedură de acest tip.

Mărturism că ne-am fi aşteptat din partea dlui Pleşu la mai multă inteligenţă, căci maniera în care acuza clerul ortodox este descalificantă, până la urmă, *numai* pentru domnia sa. Sofismele sale nu conving pe nimeni.

„Teologul incult teologic, – scrie dl Pleşu – *preotul incult duhovniceşte nu pot fi instanţă convingătoare pentru intelectualul care aspiră la dialog."* Şi mai la vale: *„Căci dacă nu are norocul să întâlnească un sfânt, dar nici pe acela de a comunica intelectualmente cu un teolog învăţat şi subtil, el* (intelectualul, n.n.) *se confruntă cu o instituţie vidă, sau cu reprezentanţii ei cei mai nedemni."* Şi muştruluiala continuă în acelaşi ton, culminând cu neverosimila concluzie: *„E prea la îndemână să dai vina mereu pe intelectual cerându-i să se smerească. Să se smerească împotriva cui?"*. Aceasta e maniera de „analiză" a dlui Pleşu. Pasajele extrase sunt suficient de grăitoare şi dătătoare de seamă pentru „demonstraţia" ce ne-o propune.

Toată argumentaţia este aşezată pe o premisă falsă: situarea *credinţei* şi a *culturii* pe acelaşi nivel al realităţii! Recunoaştem aici refuzul, tipic francmasonic, de a accepta imposibilitatea echivalărilor, chiar dacă posibilitatea coexistenţei planurilor este, evident, de netăgăduit. Punctele de plecare, fraudulos construite, îi permit apoi dlui Pleşu – instalat pe poziţia intelectualului – să arunce mănunchiuri de săgeţi împotriva preoţilor şi teologilor „inculţi".

Departe de noi gândul că ştiinţa de carte slăbeşte credinţa sau că spiritele predispuse către credinţă sunt cele rudimentare, seci sau tembele (în treacăt fie spus formula invocată de unii cu satisfacţie: „Crede şi nu cerceta", nu apare nicăieri în Biblie). Dar de aici şi până la a sugera că a fi credincios presupune a poseda obligatoriu un consistent bagaj cultural, sau că religia ar depinde de cultură este o enormitate. Intelectualul care merge la biserică pentru a căuta subtile dispute şi dezbateri teologice dovedeşte că nu-şi pricepe nici măcar condiţia de intelectual! Căci la biserică nu merge ca *intelectual*. Nu probleme culturale cauţi într-un sfânt lăcaş, ci tocmai acel lucru pe care niciodată – dar niciodată! – cultura nu ţi-l poate oferi. Cel care crede că îşi poate exersa credinţa în rafinate „Dialoguri de seară" (fie şi în compania selectă a Părintelui Galeriu), sau în comentariul operelor lui Maxim Mărturisitorul, Dionysie Areopagitul sau Nicolae Cabasila, este un snob şi un netot.

Preoţi să cunoască lucrările Sfinţilor Părinţi sau „exegeza esenţială a domeniului"? Slujitori ai Bisericii care să fie cu toţii impecabili intelectualiceşte sau moraliceşte? Ar fi ideal! Dar şi într-un caz şi în celălalt calitatea de preot nu este alterată; Sau îşi imaginează dl Pleşu că Harul Duhului Sfânt se pogoară în funcţie de certificatele de „intelectual" eliberate de biroul de cadre al GDS-ului?

Pâinea şi vinul la Sfânta Împărtăşanie, chiar primite din mâna oricărui preot „inculţ", sunt trupul şi sângele Mântuitorului! Asta să caute şi să vadă intelectualul. Căci restul e numai... cultură.

*

Dar dl Pleşu ştie toate acestea. Ceea ce nu cunoaşte şi nu poate înţelege însă, este *smerenia creştină*. Orgoliul patologic, prost camuflat, străbate de la un capăt la altul întreaga „argumentaţie" a domniei sale. Aceeaşi lipsă de smerenie şi acelaşi orgoliu care alimentează toate lojile masonice, căci numai astfel îi poţi explica pe aceşti inşi bolnavi, care, în nebunia lor fără de leac, cred că se pot substitui lui Dumnezeu şi pot conduce destinele lumii!

Treptat, dilemele cad una câte una, iar dl Pleşu ni se dezvăluie pe de-a-ntregul.

Pavel MUREŞANU

Mânăstiri româneşti: **Putna**

Dumnezeu a rânduit ca marele domnitor Ştefan cel Mare şi Sfânt să ctitorească, începând cu Putna, numeroase locaşuri de cult întru credinţă şi iubirea strămoşilor săi. Tradiţia spune că Ştefan cel Mare, la îndemnul şi stăruinţa sihastrului Daniil, după ce învinsese în 25 ianuarie 1465 la Chilia, a cercetat, o dată cu venirea primăverii anului următor, poienile de pe valea pârâului Putna în locurile unde vieţuiau câţiva sihaştri.

„Ştefan-vodă cel Bun, când s-a apucat să facă mânăstirea Putna – spune Ion Neculce în cronica sa – au tras cu arcul Ştefan-vodă dintr-un vârfu de munte ce este lângă mânăstire. Şi unde au agiunsu săgeata, acolo a făcut prestalul în altariu. Şi este mult locu de unde au tras până în mânăstire. Pus-au şi pe trii bioernaşi de au tras, pre vătavul de copii şi pre doi copii din casă. Deci unde au căzdut săgeata unui copil din casă au făcut clopotniţa... Şi aşe au fost făcut mânăstirea de frumoasă, tot cu aur poleită, zugrăvală mai mult aur decât zugrăvală, şi pre dinlăuntru şi pre denafară, şi acoperită cu plumbu. Şi dzicu călugării să fie fost făcut şi sfetnicele cele mari şi cele mici şi policandru şi hora tot prisne de argint, şi pe urmă să fie luat un domnu şi să fie făcut alteli de spije, care le-au apucat şi noi. Iar stricându-se un clopot mare la mânăstire şi făcând călugării a doua oară, au pus aceste toate ce scriu mai sus în clopot, ca să fie mai mare.

Lăsat-au Ştefan-vodă cel Bun la mânăstirea Putna, după moartea lui, arcul şi un păhar... ca să fie întru pomenirea la sfânta mânăstire."

„Iară în anul 6947, iulie 10, al dzecilea an al domniei sale, au început Ştefan-vodă a zidi mânăstirea Putna întru slava lui Dumnezeu şi a Prea Curatei Maicii sale Fecioarei Maria." – ne spune cronicarul Nicolae Costin. După trei ani, în vara anului 1469, mânăstirea fusese terminată iar târnosirea ei a avut loc un an mai târziu, după ce „... au venit tătarii mulţime mare şi s-au bătut cu ei Ştefan voievod la dumbrava de la Lipniţi. La 3 septembrie, după izbândă, s-a sfinţit sfântul locaş. „Şi la liturghie au fost jărtfelnic, de toţi, în număr de 64 de arhierei şi preoţi diaconi, sub arhimanditul Ioasaf." Abia la un deceniu de la târnosire au fost terminate zidurile de împrejmuire şi turnurile, ce făceau din Putna un loc de retragere, foarte bine apărat, pentru domn şi familia sa.

Putna a rezistat, în ciuda tuturor incendiilor şi cutremurelor ce s-au abătut asupra-i, devenind un important centru de cultură medievală românească. Şcoala de la Putna, ce cuprindea şi o şcoală de muzică bisericească, va deveni în 1744 Academia Duhovnicească, numeroşi

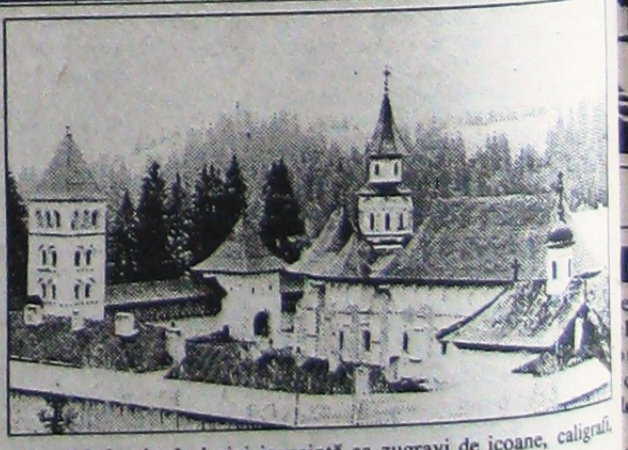

călugări deprinzând aici iscusinţă ca zugravi de icoane, caligrafi, ţesători, argintari şi sculptori în lemn.

Anul trecut, în iulie, la 488 de ani de la moartea lui Ştefan, marele domnitor a fost canonizat oficial ca sfânt român (în popor, de multă vreme, i se spunea Ştefan cel Mare şi Sfânt).

Haralambie I. TEOFIL

STUDIU ASUPRA FRANCMASONERIEI

Întocmit de I.P.S. MITROPOLIT NICOLAE AL ARDEALULUI şi votat de Sfântul Sinod în şedinţa sa de la 11 Martie 1937.

(Urmare din numărul trecut)

Francmasoneria afirmă că n-are nici o dogmă. Dar are şi ea pe cea a individualismului, socoteşte ca valoare supremă judecata individuală. Cel puţin pentru ochii lumii, căci în realitate impune adepţilor ei destule convingeri şi secrete de al căror rost şi sens nu au să se întrebe masonii gradelor inferioare.

Acelaşi lucru îl afirmă Dr. K. Reichl şi în alt loc al numitei cărţi, într-o controversă cu iezuitul Fr. Muckermann despre încrederea în umanitatea pură, pe care francmasoneria o are, pe când creştinismul nu: „Să recunoaştem clar şi fără echivocuri deosebirea fundamentală. Dvs. vă exprimaţi hotărât bănuiala în posibilitatea unei umanităţi care nu e în legătură cu un Dumnezeu personal, care nu e străbătută de credinţa în Dumnezeul personal al Bisericii. Francmasonul, aşa cum îl înţeleg eu (!!) nu e ateu, concepţia despre lume a Francmasoneriei are principiul unei fiinţe supreme, unei ultime temelii spirituale a existenţei. Dar cu *deosebirea fericită (heilsarmee), antidogmatică faţă de dogma Bisericii infailibile şi singură mântuitoare*, că ea lasă conţinutul, culoarea noţiunii de Dumnezeu subiectivismului fiecăruia. Ea socoteşte că există o credinţă, dar aceasta *nu trebuie dogmatizată* drept o cunoaştere care trebuie să fie singura adevărată, aşadar imposibilă. Nu e în linia dvs., prea venerate, să admiteţi *umanitatea laicistă a francmasonului*, care nu e hrănită de o credinţă precisă într-un Dumnezeu personal, ca întemeiată şi viabilă. Vă îndoiţi în garanţiile interne ale acestei umanităţi. Socotiţi că numai ideea de umanitate a credinţei creştine posedă putere îndatoritoare", (pp.25–26). Iar în alt loc: „Sigur, ideea masonă despre umanitate nu e determinată religios, în sensul că nu cere înrădăcinarea ei într-o religie anumită, respectiv cea catolică" (p. 20).

În spiritul acesta liber cugetător vorbesc masonii despre religie atunci când vor să-şi prezinte în trăsături simpatice organizaţia lor. Adevăratele lor sentimente sunt însă direct ostile la adresa religiei. Ele izbucnesc adesea în expresii nemascate, de felul acelora pe care le-am inserat în referatul acesta, la alt loc.

După ce am arătat că şi masoneria zisă naţională face parte din organizaţia mondială a masoneriei, fiind angajată în urmărirea scopurilor comune ale masoneriei, şi după ce am arătat că masoneria întreagă e cel puţin liber cugetătoare pe teren religios, să mai revenim puţin asupra scopului masoneriei în care e încadrată masoneria naţională.

Am mai spus că scopul masoneriei nu e cercetarea filosofică a adevărului şi nici filantropia. Acestea n-ar trebui ţinute într-un secret atât de sever. Scopul ei este unul politic. Şi este unul şi acelaşi pentru toată masoneria. De aceea se străduieşte să formeze un front cât mai strâns, cum am văzut din paginile anterioare. Că scopul ei este unul politic, nu de politică de partid, ci de concepţie – ceea ce-i şi mai grav – ne-o mărturiseşte masonul Dr. K. Reichl în opera amintită, p. 35, aprobând următoarele cuvinte ale unui membru al *Marelui Orient Francez* : „Dacă politica înseamnează a te aprinde de suferinţa oamenilor pentru **apărarea drepturilor omului**, pentru realizarea unor cerinţe culturale de mare valoare din punct de vedere etic şi estetic, atunci, da, masoneria face politică, atunci **masoneria este politică**". Mai precis ne arată orientarea politică a masoneriei mărturisirile aceluiaşi mason, că organizaţia din care face parte luptă pentru „libertatea personală şi democraţie", care nu trebuie lăsată să fie sfărâmată de „dictatura barbară de dreapta sau de stânga" (p. 24). În acelaşi sens se exprimă pe larg masonul Dr. Oskar Trebitsch în amintita carte, dezvoltând că masoneria e contrară oricărui radicalism, oricărei conduceri autoritare şi pentru larga democraţie (p. 64). Pe linia aceasta masoneria e contra monarhiei, deşi întâmpinarea Masoneriei Române spune altfel. Dr. Reichl mărturiseşte că Masoneria a văzut în instaurarea republicii în Spania îndeplinindu-se o aprinsă dorinţă a ei. „Nimenea n-a negat din latura Masoneriei că între întemeierea republicii şi masoneria spaniolă există strânse legături. Nici n-a rămas nimănui străin că fraţilor din *Marele Orient* li s-a împlinit prin noua organizare de stat o aprinsă dorinţă" (p. 17).

Astfel nu e de mirare dacă Francmasoneria declară acum că stă în războiul din Spania, cu totul în ajutorul frontului popular. În ziarul *ABC* din Madrid, din 20.X.1936, foaie redactată ca toate foile de pe teritoriul Spaniei comuniste de sovietele muncitoreşti, găsim următoarea declaraţie din partea Masoneriei: „Situaţia actuală a Spaniei este aşa de extraordinară şi de tragică, încât suntem nevoiţi să rupem tăcerea noastră obişnuită. Masoneria spaniolă este deplin, total şi absolut de partea frontului popular, de partea guvernului legal şi împotriva fascismului". Iar în ziarul *„El Dia Grafico"* din 15.X. 1936 din Barcelona, se spune: „Mulţumită înţeleptei prevederi a masonilor o mare parte din comandă în „Guardia civil" şi „Guardia de asalt" (trupe poliţieneşti create în mod special de republică) era încă înainte de 18 August în mâna republicanilor de încredere. Masonii au fost aceia care au făcut ca cea mai mare parte din flota de război să se pună în serviciul frontului popular şi ofiţerii răsculaţi să fie închişi. Masonii au fost aviatorii care s-au aşezat în fruntea flotei noastre aviatice. Comandanţii celor mai multe din secţiunile armatei noastre sunt masoni. Masonii sunt în majoritate aceia care în presă, pe tribune, la microfon, au susţinut focul în suflete. Masoni sunt şi aceia care pregătesc victoria în etape. Masoni, în sfârşit, sunt şi aceia care lucrează în străinătate ca neutralitatea să fie părăsită" (p. 61).

Din cele de mai sus se străvede destul de bine că nu sunt deosebiri reale şi serioase între masoneria mondială căreia îi aparţine Masoneria Naţională Română şi masoneria afiliată Marelui Orient Francez.

Note de subsol:

Dintr-o regretabilă eroare, în primul episod al studiului („Mişcarea" anul III, nr. 2 (23) 16-31 ianuarie 1994) a fost omisă culegerea indicilor numerici pentru notele de subsol. Vom indica coloana şi rândul unde se află indicele. Nivelul rândului este socotit faţă de titlul capitolului. Se specifică şi cuvântul anterior indicelui.

1. *Leon de Poncins*, La Dictature de Puisances Occultes. La F.M., Paris 1934, p.5. (col. I; cap. „Ce este Francmasoneria"; rd.3; ...„umanitarist").
2. *Ibidem*, p.64. (col.I; cap. 1. „Începuturile Francmasoneriei"; rd. 5 „...*Angliei*").
3. *Engelbert Huber*, Freimaurerei, pp. 56–57. (col.I; cap.1. „Începuturile Francmasoneriei"; rd. 12 „...Francmasoneriei").
4. *Ibidem*, p. 63. (col. I; cap. 2. „Organizaţia Francmasoneriei"; rd.11, „...maestru").
5. *Ibidem*, p. 85 (col. I; cap. 2. „Organizaţia Francmasoneriei"; rd. 21 „...lumii".).
6. *Dr. N. O. Paulescu*, Ce e Francmasoneria? *Buletinul Anti–Iudeo–Masonic*, 1930, p.p. 67–71. (col. I cap. 2. „Organizaţia Francmasoneriei"; rd. 35 „... grozave").
7. *Huber*, op. cit., p. 64.(col. II; cap. 2 „Organizaţia Francmasoneriei"; rd. 47 „... pământului".).
8. *Ibidem*, p. 21 (col. 2; cap.3 „Francmasoneria şi evreii"; rd. 8 „...evrei")
9. Cf. *Dr. Pr. Wichtl*, Weltfreimaurerei, Weltrevolution, Weltrepublik, Ed.II, München 1928, p. 54. (col. 2; cap.3 „Francmasoneria şi evreii"; rd. 14 „...nr.62")
10. *Ibidem* p.53. (col. 2; cap.3 „Francmasoneria şi evreii"; rd. 24 „...evrei")
11. *Dr. N. O. Paulescu* , Bulet. Anti–Iudeo–Masonic, 1930., pp. 199–202. (col. 2; cap.3; rd. 27 „...la sută")
12. Vezi un document în facsimil, emanat din partea lojilor şi publicat în *Buletinul Anti–Iudeo–Masonic* 1930, p. 91. (col. 2; cap.3; rd. 37 „...unitar")
13. Documentul în facsimil e publicat în *Buletinul Anti–Iudeo–Masonic* , 1930, p. 131, (col. 3; cap. 2; rd. 39 „...sovietice")
14. *Buletinul Anti–Iudeo–Masonic*, 1930, pp.103–107; (col. 2; cap. 3; rd. 55 „...Francmasonerii")
15. *The Israelit* , 3 Aprilie 1855, după *Huber* , op. cit., p.148; (col. 2; cap. 3; rd. 73 „...jurământului")
16. *Festschrift des B'nai B'rith – Ordens*, 1902, după *Huber*, op. cit., p. 151; (col. 3; cap. 3; rd. 82 „...ebraică")
17. *Ibidem.*; (col. 3; cap. 3; rd. 88 „...naţionale")
18. Revista *Apostolul* din 1 Aprilie 1934. O descriere pe larg a ceremoniei de iniţiere a gradului de maestru face francmasonul *Oswald Wirth*, Le livre du Maître, Paris, Ed. V., pp. 67–84; (col. 3; cap. 4 „Ceremoniile Francmasonice"; rd. 65 „...masonic, etc")
19. *Oswald Wirth*, op. cit., pp. 106, 108, 112, 116; (col. 4; cap. 5 „Francmasoneria şi creştinismul"; rd. 38 „...despre noi")
20. *Ibidem*, pp. 120–122; (col. 4; cap. 5; rd. 48 „...credincioşilor")
21. «Francmasoneria nu se făleşte că deţine un adevăr Dumnezeiesc revelat, ci invită pe adepţii săi să se degajе de eroare prin propriile lor eforturi pentru a se orienta ei înşişi, cu toată independenţa către acea lumină a spiritului spre care aspiră inteligenţele» (*Oswald Wirth*, op. cit., p. 21; col. 4; cap. 5; rd. 52 „...admită")
22. *Albert Lantoine*, după Leon de Poncins, op. cit., pp. 297–298; (col. 4; cap. 5; rd. 69 „...creştine")
23. *Ibidem*, p. 299; (col. 4; cap. 5; rd. 89 „...supranaturale")
24. *Osw. Wirth*, op. cit., p. 85; (col. 4; cap. 5; rd. 95 „...altul")
25. *Ibidem*, p. 120; (col. 4; cap. 5; rd. 102 „...lumea mare")
26. *Huber*, op. cit., pp.176–180; (col. 4; cap. 5; rd. 116 „...Franţa")
27. *L. de Poncins*, op. cit., pp. 151 – 152; (col. 4; cap. 5; rd. 116 „...Spania")

Fragment dintr-o diplomă masonică

28. *Huber*, op. cit., pp. 211–216; (col. 4; cap. 5; rd. 116 „...Rusia")
29. Op. cit., p.35.
30. După *Huber*, op. cit., pp.152–156.
31. *Osw. Wirth*, op. cit., p. 22.
32. *Dr. Fr. Wichtl*, op. cit., pp. 208–209.
33. *Dr. V. Tnifu*, Interpelare din Parlament la 5.II.1932.
34. *Dr. Fr. Wichtl*, op. cit., p.99.
35. *Ibidem*, p. 820.
36. În *Buletinul Anti–Iudeo–Masonic*, 1930, de unde luăm aceste informaţii, sunt reproduse în facsimil documente care demască alianţa strânsă dintre cele trei grupuri masonice în care se găsesc români (pp. 91 şi 131 –2). De altfel şi în *Marea Lojă Naţională* se află evrei.
37. *Adev. lit.* din 9.VII.1933. A se vedea în acelaşi loc şi sprijinul ce-l dau evreii dlui Sadoveanu. Dl M. Sevastos, redactor la *Adevărul literar* , scrie un articol de laudă pentru acţiunea masonică a dlui Sadoveanu. La mişcarea aceasta, spune M. Sevastos, «s-a raliat deunăzi şi *Marele Orient* ».
38. *Adev. lit.* din 9 VII.1933.
39. Das Blaubuch des Weltmaurerei, Wien, 1933, p. 57, publ. francm..
40. *Ibidem* p.104.
41. Op. cit., p. 35.
42. Masonic Year Book 1936, p. 797.
43. Das Blaubuch, etc., pp. 61–62.
44. Constituţia şi Regulamentul Marii Loji Naţionale Române, p.33.
45. *Ibidem* , p. 21.
46. Constituţia, Statutele, şi Regulamentele Ritului scoţian antic şi acceptat din România, art. 29, p. 12.
47. Entlarvte Freimaurerei, 1936, vol.I, p. 67.
48. Constituţia, Statutele, etc., art. 5, p.4.
49. Din art. Francm. vienez, *dr. Hermann Anton* , Die Rotte Maurerei, op. cit., pp. 99–100.
50. Const. şi regul., etc., pp. 90.
51. Das Blaubuch p. 102.
52. Das Blaubuch, p. 105.
53. *Fr. Hasselbacher* , op. cit., p. 75.
54. Art. 517 § 6, p. 148.
55. *Ibidem*, p. 72.
56. *Obligaţiunile unui Francmason*, p. 71.
57. A se vedea în acest sens romanul dlui Mihail Sadoveanu, *Creanga de aur*.
58. Constituţia, Statutele, etc., art. 13, p. 7.
59. *Ibidem*, art. 611, p. 161.
60. *Ibidem*, art. 613, p. 161.
61. Ziarul german din Sibiu *Sud – Ost*, din 31.XII. 1936.

ÎNTRE HITLER ŞI STALIN

Semnarea tratatului Ribbentrop – Molotov. În fundal Stalin şi Ribbentrop

Necesitatea acestui articol a apărut ca urmare a permanentelor atacuri la adresa unor realităţi istorice ce se doresc modificate şi chiar eliminate din istoria poporului român pentru a putea fi exercitate presiuni politice şi economice asupra unei naţii ce are şansa unui destin european şi, implicit, universal.

Problema războiului dintre Uniunea Sovietică şi România a ajuns să fie discutată şi „rezolvată" de politicieni, gazetari, regizori şi chiar activişti „spirituali", care nu numai că nu se pricep la istorie, dar au dovedit limpede că sunt rău intenţionaţi.

Cine a început războiul? Antonescu ori Stalin?

Prin nota ultimativă a guvernului sovietic din 26 iunie 1940 adresată României, acesta încălca un document internaţional, „Convenţia de definire a agresiunii", semnat cu România în zilele de 3 şi 4 iulie 1933 la Londra. Pentru Stalin nu era nimic neobişnuit în aceasta, deoarece prin atacarea şi ocuparea Statelor Baltice şi a estului Poloniei încălcase această convenţie încă din toamna anului 1939.

Trebuie făcută precizarea că în vara anului 1940 Stalin era aliatul lui Hitler, că în România gen. Ion Antonescu nu era în guvern şi că partea sovietică declanşa **de facto** războiul contra României. Acţiunile sovietice se încadrau perfect în conţinutul Convenţiei de la Londra. De altfel, sovieticii nu s-au oprit aici. Până în iarna anului 1940 ei au continuat să ocupe diverse insule pe braţul Chilia şi au interzis navigaţia vaselor româneşti pe acest braţ. Mai mult decât atât, în zilele de 12–13 ale lunii noiembrie 1940 Molotov a efectuat o vizită la Berlin, unde i-a prezentat lui Hitler foarte limpede dorinţa lui Stalin de a avea toată Bucovina.

Care era poziţia internaţională a Uniunii Sovietice în vara anului 1941?

În toamna anului 1940 URSS a fost exclusă din Societatea Naţiunilor, ca urmare a agresiunii împotriva Finlandei. Prin pactul Ribbentrop–Molotov din 23 august 1939, Stalin devenise aliatul lui Hitler. Punerea în aplicare a pactului a întărit legătura dintre cei doi dictatori, legătură ce în iunie 1941 nu fusese denunţată de nici unul dintre aceştia.

Pe plan intern Stalin pusese în operă o amplă politică de nimicire a adversarilor politici, a luptătorilor pentru eliberare naţională, a elitelor în general. Stalin era cel care a iniţiat organizarea de lagăre de concentrare şi tot lui îi revine „meritul" masacrelor comuniste ce au început cu anul 1932 şi care însumează cel puţin 30 de milioane de victime. Trebuie să recunoaştem că Hitler a fost un „începător" pe lângă Iosif Davidovici Visarionovici Stalin.

Problema trecerii Nistrului nu este chiar atât de dificil de explicat. O dată cu eliberarea Basarabiei şi a nordului Bucovinei, armatele române nu au mai beneficiat de **comandă românească**, în afară de asaltul asupra Odessei. Toate celelalte campanii până în vara anului 1944 s-au desfăşurat sub comandă superioară germană. În aceste condiţii este destul de nerealistă acuzaţia conform căreia România a fost parteneră a Germaniei în procesul de invadare a URSS–ului. Diviziile româneşti care au participat la campania din est au fost incluse în grupurile de armate germane, neexistând la nivelul trupelor române o libertate de acţiune pe fronturi largi, ci o permanentă obligaţie de a îndeplini directivele de stat major germane.

Iată şi concluzia celor prezentate. Nu Antonescu a declanşat războiul contra URSS, ci aceasta a pornit războiul împotriva României. Stalin era aliatul lui Hitler, se putea „mândri" cu o cifră uriaşă de victorii, era, alături de Hitler şi de Mussolini, artizanul nimicirii Europei. Statul sovietic funcţiona cu o administraţie tipic teroristă, avea în plan dezmembrarea României, pregătirea la Moscova a unei administraţii neromâneşti şi anti–româneşti (Ana Pauker, V. Luca, Valter Roman, M. Roller, Nikolski, Bodnăraş, Pantiuşa (Pintilie) etc.).

O scurtă trecere în revistă a aserţiunilor de mai sus ne indică răspunsul problemei luate în discuţie. Nu poate exista acuzaţie în lipsa obiectului acuzaţiei. Antonescu nu poate fi acuzat că a pornit războiul pe care îl pornise Stalin. Nu poate fi acuzat că a acţionat împotriva intereselor naţionale româneşti când, din 1918, cel mai puternic şi mai important inamic al României a fost Uniunea Sovietică.

Ion Antonescu este o figură importantă a istoriei româneşti, nu are nevoie de reabilitări postume (numai comuniştii practică reeducarea şi reabilitarea), iar istoria îl va aşeza pe locul ce i se cuvine în pofida unora ce nu au nici o legătură cu naţiunea română.

Răzvan GARBUR

„Protecţia minorităţilor“ sau

CUM A FOST CENZURAT JULES VERNE ÎN ROMÂNIA

O generoasă iniţiativă a statului român riscă să rămână necunoscută. În noianul actual de legi şi măsuri vizând protecţia şi promovarea drepturilor minorităţilor etnice, o măsură adoptată de statul român încă din perioada interbelică îşi dovedeşte şi astăzi viabilitatea şi deplina originalitate. Toate dezbaterile actuale despre toleranţă şi pluralism comunitar, toate discursurile despre „cunoaşterea şi acceptarea celuilalt“ şi-ar afla – o dată cu popularizarea şi generalizarea iniţiativei româneşti – o soluţie definitivă. Sau – cine ştie? – o nouă orientare.

Despre ce este vorba? Sensibil şi grijuliu la orice ar putea afecta sentimentele comunităţii evreieşti şi atent la orice ar putea leza interesele acesteia, statul român găseşte de cuviinţă să aplice cea mai originală procedură detectabilă până în momentul de faţă în arsenalul vajnicilor cerberi ai apărării „drepturilor omului“. Am putea s-a numim: „cenzura pentru buna vecinătate“ sau – cu o sintagmă atât de uzitată astăzi – „cenzura împotriva anisemitismului şi a xenofobiei“. Orice pasaj sau paragraf care se referă în termeni nefavorabili la comunitatea evreiească trebuie eliminat indiferent de numele pe care-l poartă autorul romanului sau de anul apariţiei.

Iată un exemplu elocvent: traducerea romanului lui Jules Verne, „Castelul din Carpaţi“. Cunoscuta carte s-a tradus în româneşte încă din perioada interbelică, iar procedeul s-a aplicat încă de atunci. Descriind cadrul acţiunii, în speţă satul ardelenesc Vereşti, autorul apreciază în termeni extrem de favorabili pe proprietarul cârciumii din sat, *„un evreu, pe nume Jonas, om cumsecade, servil şi îndatoritor… care nu se arată pretenţios şi nici prea cămătar la dobândă.“*

Caracterizarea, în toate traducerile româneşti, se opreşte aici (vezi Ed. Ion Creangă, Bucureşti, 1980, pag. 32). În varianta originală însă, Jules Verne, la sfârşitul descrierii conchide: *„Deie Domnul ca evreii stabiliţi în Ardeal să fie tot atât de îndatoritori ca hangiul din Vereşti.“* Iar mai departe urmează comentariul care – atenţie – lipseşte din toate traducerile româneşti: ***„Din nefericire, acest Jonas este o excepţie. Coreligionarii şi confraţii lui întru îndeletnicire – fiindcă ei toţi sunt cârciumari şi vând băuturi şi articole de băcănie – exercită şi profesiunea de cămătari cu o îngrijorătoare severitate pentru ţăranul român. Se va vedea că pământul va trece, treptat, de la neamul băştinaş la neamul străin.***

Evreii neprimind la timp sumele împrumutate, vor deveni proprietarii faimoaselor holde ipotecate în favoarea lor. Şi dacă pământul făgăduinţei nu mai este în Iudeea, se va afla într-o zi pe hărţile geografice ale Ardealului.“

Acestea sunt pasajele cenzurate. Când am vorbit la început de „iniţiativa statului român“, vroiam să subliniez anvergura unei asemenea operaţiuni. Căci orice scuză de „omisiune prin neglijenţă“, „eroare de traducere“ sunt nefondate şi, până la urmă, ridicole. Repetăm, nici o ediţie românească nu conţine aceste fragmente. Şi nici una dintre ele nu are măcar un semn care să semnaleze o omisiune în text.

N-am fi stăruit poate asupra acestui caz dacă teza semnalată şi aici „pământul făgăduinţei nu mai este în Iudeea, se va afla într-o zi pe hărţile geografice ale Ardealului.“ nu ar mai fi fost vehiculată, chiar cu obstinaţie, în perioada interbelică.

Celor care vor zâmbi superior în faţa importanţei pe care o acordăm acestui fragment – iată, i-am dedicat un articol! – nu avem a le răspunde decât într-un singur fel: dacă fragmentul în cauză, mai cu seamă ideea pe care acesta o conţine, sunt atât de nevinovate, care este rostul pentru care el nu figurează în nici o ediţie românească? Căci o asemenea decizie implică răspunderea nu doar a unui singur om, ci a unui întreg aparat editorial. Toate acestea puse în mişcare în urma unei clare hotărâri politice.

Pentru cine are răbdarea şi curiozitatea să verifice originalul procedeu pe care l-am semnalat la începutul articolului, îi promitem că nu va fi dezamăgit.

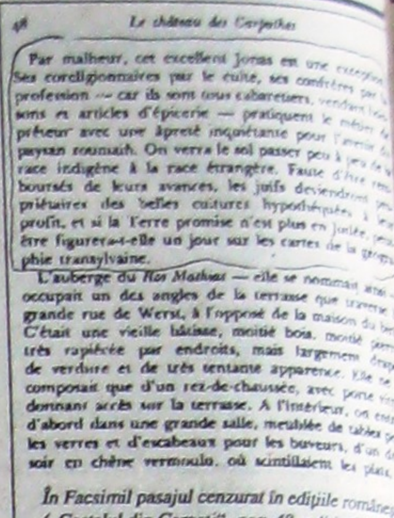
48 Le château des Carpathes

Par malheur, cet excellent Jonas est une exception. Ses coreligionnaires par le culte, ses confrères par la profession — car ils sont tous cabaretiers, vendant les vins et articles d'épicerie — pratiquent le métier de prêteur avec une âpreté inquiétante pour l'avenir du paysan roumain. On verra le sol passer peu à peu de la race indigène à la race étrangère. Faute d'être remboursés de leurs avances, les juifs deviendront propriétaires des belles cultures hypothéquées, à leur profit, et si la Terre promise n'est plus en Judée, peut-être figurera-t-elle un jour sur les cartes de la géographie transylvaine.

L'auberge du Roi Mathias — elle se nommait ainsi — occupait un des angles de la terrasse que traverse la grande rue de Werst, à l'opposé de la maison du biró. C'était une vieille bâtisse, moitié bois, moitié pierre, très rapiécée par endroits, mais largement drapée de verdure et de très tentante apparence. Elle ne se composait que d'un rez-de-chaussée, avec porte vitrée donnant accès sur la terrasse. À l'intérieur, on entrait d'abord dans une grande salle, meublée de tables pour les verres et d'escabeaux pour les buveurs, d'un dressoir en chêne vermoulu, où scintillaient les plats, les

În Facsimil pasajul cenzurat în ediţiile româneşti („Castelul din Carpaţi“, pag. 48, ediţia franceză; Édit. Le Livre de Poche, ISBN: 2-253-01329-3)

Silviu RAR[...]

ÎNTRE „NAŢIONAL–COMUNISM“ ŞI... „CELĂLALT MARXISM“ (I)

„Eu rezistam prin marxism, de unde şi ipoteza centrală: că pentru o anume etapă a dezvoltării culturale a Europei răsăritene, marxismul critic este o perioadă de pregătire absolut fundamentală (…); iar soluţia cea mai incomodă era să descoperi ceea ce eu numeam: «CELĂLALT MARXISM»“
(Vladimir Tismăneanu – „Ghilotina de scrum“, 1992)

Am promis să nu luăm în considerare scrisorile anonime. Dacă vom face astăzi o excepţie, este pentru că scrisoarea semnată „un cititor“ sintetizează, până la urmă, nedumeriri sau îndoieli trimise de o bună parte din corespondenţii noştri. De o bună parte şi de o bună bucată de vreme. Ne vom adresa astfel „unui cititor“ subînţelegându-i pe toţi aceia care ne-au scris şi care – nutrim convingerea – se vor recunoaşte în postura de destinatari. Căci lor le sunt dedicate aceste rânduri.

Iată un fragment din scrisoare, cel care – s-o mărturisim – ne-a îndemnat la acest răspuns: *„S-a vorbit mult în jurul meu că dvs. sunteţi expresia extremismului orb, fără criterii. Recunosc că la început, când nu vă citisem revista, eram dispus să cred şi asta. Apoi am citit revista şi mi-a plăcut. Şi după ce v-am citit şi v-am ascultat (la radio, la T.V.), după ce, apoi, am aflat de tentativele de scoatere în afara legii, îndoielile mele s-au dus. S-au dus numai acestea, căci au apărut altele: dvs. dedicaţi o pagină întreagă dosarului comunismului – şi eu zic că faceţi foarte bine – [...], pe de altă parte, atacaţi personalităţi din Opoziţie la fel de [...] ca şi pe cele din cercul Puterii. De ce? Vă declaraţi a[nti]comunişti, dar, pe de altă parte, constat această ciudăţenie în [...] dumneavoastră.“*

[A]cesta este textul. Semnat: un cititor. Răspunsul nostru ar [...] să înceapă astfel: „Dragă cititorule…“

•

[Cit]ind paginile scrisorii dvs., aş fi ispitit să întreb – preluându-[vă a]precierea – „Ce vă place la noi?“ Sau mai degrabă să exclam: „[N]e-aţi înţeles încă, stimate cititor!“… Căci totul, absolut [totul] în revista noastră – o spun cu toată certitudinea – indiferent [de] rubrică şi făcând abstracţie de tonul utilizat, repet, totul [tinde] către un obiectiv limpede: risipirea acestei nocive iluzii, [întreţinu]tă cu perfidă obstinaţie de patru ani încoace şi – la ce s-o [ascun]dem? – cu rezultate apreciabile, că lupta politică de astăzi [din R]omânia are două tabere: într-o parte acumulându-se *cei buni* [– antic]omunişti, europenişti, internaţionalişti – în cealaltă, *cei* [răi c]u tot arsenalul lor netrebnic: comunism, demagogie, [naţion]alism.

[Se] cuvin, de bună seamă, câteva ghilimele în fraza [preceden]tă; în primul rând, cele două atribute „anticomunism“ şi „[naţio]nalism“ trebuie citite aşa. Căci primii au în comun cu [com]unismul atât cât au cei din urmă cu naţionalismul. Adică [...] Sau, dacă vreţi, doar aceeaşi găunoasă demagogie. Sigur [că] acest punct veţi privi dezaprobator; sau veţi zâmbi cu [neîn]credere. Vă invit să aveţi doar puţină răbdare, căci nu vreau [să an]ticipez nimic. Vreau încă să urmez firul – atât de clar şi [...]s – al scrisorii dvs.

[Voi] continua, aşadar, şi voi răspunde, atent fiind mai cu [seam]ă la cele trei direcţii vizate de dvs., cele trei direcţii spre [care –] afirmaţi – am lansat „furibundele“ noastre atacuri.

„[N]e-am războit“ – este formularea dvs. – cu „România Mare“ [şi „E]uropa“. Adică cu „naţional–comuniştii“. Deschid aici o [paran]teză: am mai spus-o, şi nu o dată, că această asociere nu o [pot] admite; cele două atribute sunt *ireconciliabile*. A fi [naţion]alist înseamnă a fi – *obligatoriu* – anticomunist, iar [comu]nismul implică – iarăşi obligatoriu – lupta împotriva [naţion]alismului. O repet: obligatoriu! Aici nu există excepţii şi [nu p]oate exista compromis. Comunismul este internaţionalist şi antinaţional prin excelenţă, iar lozinca lui definitorie nu este lupta „împotriva inegalităţii sociale“ sau „ridicarea condiţiilor de viaţă ale muncitorilor“, ci aceea pe care singur şi-a ales-o drept deviză: „Proletari din toate ţările, uniţi-vă!“. Internaţionalismul este o notă *fundamentală* a lui. Sintagma „naţional-comunism“, am mai spus şi asta, a fost confecţionată pentru a compromite naţionalismul. E de ajuns să observaţi care-i sunt sursele iniţiale. Închid aici paranteza, căci nu vreau, nici de data asta, să anticipez.

„Război“ cu „România Mare“ sau „Europa“ am făcut şi vom mai face. Căci „naţionalismul“ promovat de aceştia nu are nimic în comun cu naţionalismul autentic: este numai un amestec de păgânitate, mediocritate şi complexe greu de stăpânit. Gregarul lor „instinct de rasă“ îşi dezvăluie inconsistenţa şi falsitatea atunci când, aproape de fiecare dată, este invocat *numai* pentru a demola şi anula. El nu construieşte, doar devastează. Slăbiciunea acestui tip de discurs rezidă în lipsa lui de „măsură“, adică în incapacitatea funciară de a se opri *undeva*. Patriotismul lor riscă să rămână o interminabilă înjurătură. Acest „naţionalism“, promovat cu consecvenţă are, fără îndoială, un singur traseu: nebunia de tip Jirinovski. Mai pe şleau: fascismul.

•

Ne scrieţi mai apoi – plasându-l tot la „naţionalismul demagogic“ – despre PUNR. Pe care, ziceţi, nu-l aşezaţi totuşi alături de „România Mare“. Nici noi. Dar teamă îmi este că, de cele mai multe ori, se aşează singur în această deplorabilă postură. Nu se poate judeca acest partid în formula propusă de dvs., căci e incompletă. E o „scoatere din context“; deci o neadecvare. PUNR-ul s-a născut împotriva UDMR–ului şi un alt cadru de discuţie nu i se potriveşte. Scrâşnetul PUNR-ului dobândeşte un sens numai faţă-n faţă cu UDMR-ul. Privirea teribilă şi pumnul strâns doar într-o asemenea companie se integrează firesc. Discursul politic, numai legat de un asemenea subiect are deplină onestitate.

Renunţaţi la prejudecăţi, stimate cititor, şi urmăriţi cu detaşare metamorfozele acestui partid în funcţie de ambianţa în care e pus să evolueze. O să vedeţi că bâlbâiala şi stângăcia dispar cu o singură condiţie: ca în dezbatere să apară problema maghiară. PUNR este un cameleon cu un defect genetic: mediul îi este decisiv, căci poate supravieţui doar cu o singură culoare. Să-i recunoaştem oportunitatea de moment, dar să nu-i cerem mai mult decât ne poate da. PUNR-ul a crezut că se poate ajunge la naţionalism – în integritatea sa – plecând de la un *fragment*. S-a înşelat. Combaterea şovinismului maghiar – indiscutabil, un fenomen real – nu poate fi punct de plecare pentru o traiectorie atât de generoasă.

Aţi încercat vreodată să vi-l imaginaţi pe Gheorghe Funar în mijlocul tineretului naţionalist, vorbindu-i despre trecutul glorios al naţionalismului românesc? Despre Avram Iancu, dar şi despre aceia care au fost cu adevărat *învăţători morali ai acestui neam*, Eminescu, Iorga, Eliade, Ţuţea, Nae Ionescu? Vi-l puteţi închipui apoi adoptându-le – cultural şi politic – ţelul şi doctrina? Scria odată un ardelean – poet, filosof şi naţionalist exemplar – că: „Unora le poate plăcea numai ce înţeleg, alţii pot înţelege numai ce le place“. Să nu cerem acestui partid mai mult decât ne poate da…

•

Vine apoi, inevitabil, Preşedintele României. Articolele apărute în revista noastră mă scutesc de argumente în plus. Se putea naşte un mit postrevoluţionar, un „anticomunist consecvent“ sau un „preşedinte al tuturor românilor“ dintr-un asemenea personaj? Evident, nu. Un asemenea ins, biet „duce–tava“ al comunismului românesc, şcolit la toate formulele pedagogice pe care le-a născocit acest sistem drăcesc, nu putea să facă mai mult ori mai puţin decât a făcut până acum. Astăzi, a ajuns să ducă la apogeu un traseu pe care s-a înscris de la început: cel al incapacităţii şi al compromisului pe plan intern, cel al obedienţei şi al umilinţei pe plan extern. Toa[te ...] catastrofale pentru ţară. Nici un proiect major nu i-a reu[şit] preşedintelui. A fost lamentabil în toate întreprinderile sale.

O celebră butadă sună astfel: „Un incapabil, într-un po[st] important, este mai mult decât un simplu incapabil; e de dreptul un nemernic!“. Este vorba aici de rolul şi răspunderea [pe] care le dobândeşte un asemenea personaj; fie el şi de bu[nă] credinţă.

Parafrazaţi dvs., stimate cititor, pentru calităţile [şi] răspunderile preşedintelui Iliescu, această butadă. Sau, da[că] preferaţi…lăsaţi-o aşa cum e.

•

Şi acum Opoziţia. Subiect delicat pentru prea multă lume, fa[ţă] de care o abordare lucidă este încă greu de realizat. Spect[rul] înfricoşător care pare să se ivească la orizont este paraliza[nt:] dacă nici Opoziţia, ce mai rămâne atunci?… Au existat şi poz[iţii] critice în aceşti patru ani – nu mă refer aici la atacurile lansate [pe] canalele Puterii – dar, de cele mai multe ori sub învelişul critic [se] ghicea prea uşor *simpatizantul*. Lipsea atacul direct, iar [la] premisa oricărei analize se afla ideea că direcţia şi fundamente[le] Opoziţiei sunt, totuşi, valabile, că aceea este calea, iar apara[tul] critic era utilizat doar ca să semnalizeze gripaje sau poticn[eli] inerente unui asemenea traseu. Era o critică *înţelegătoare*.

Inutil să spun că lucrurile, în cazul nostru, stau altfel. Şi e[ste] ajuns să adaug că, dacă existau încredere şi speranţă în Opozi[ţie,] nici MPR, nici revista „Mişcarea“ *nu şi-ar fi avut rostul.*

Mi-am îngăduit această scurtă digresiune, dar revin acum [la] nedumerirea dvs. Scisoarea trimisă este în fond o singu[ră] întrebare, iar toate comentariile nu fac decât să dea târcoal[e,] progresiv, miezului chestiunii: de ce atacăm Opoziţia? De [ce] aşezăm „în aceeaşi oală“, de cele mai multe ori, şi actuala Pute[re] şi pe cei care astăzi i se declară adversari? De ce adică, fii[nd] vorba de o revistă – unica! – ce are o pagină dedicată „dosaru[lui] comunismului“, sunt atacaţi în paginile ei şi cei care, cu ori[ce] prilej, se declară cu atâta emfază anticomunişti? Răspunsul es[te] acelaşi pe care l-am declarat (demonstrat) în fiecare număr [al] revistei noastre: *între Opoziţie şi Putere punctele de converge[nţă] sunt mai numeroase decât diferenţele!* Şi nu cele legate strict [de] „oportunitatea politică“ sau de „statutul juridic“, ci acelea ca[re] ţin de *esenţa* discursului lor politic şi de *realitatea* manevrelor [la] care au apelat.

În loc de priviri neîncrezătoare, dezamăgire ori năuceală, cr[ed] că cel mai înţelept lucru pentru dvs., stimate corespondent, es[te] să încercaţi să vă lămuriţi *singur*. Aceasta este esen[ţa] argumentaţiei din acest articol: Nu vă cer să aveţi depli[nă] încredere de la început în revista noastră, vă cer doar să le trata[ţi] la fel şi pe celelalte. Ieşiţi de sub verbiajul politic îngrozitor [ce] s-a abătut asupra noastră şi nu vă lăsaţi cucerit de orice politic[ian] ce vă vorbeşte topit de admiraţie despre tineri şi problemele lo[r]. Refuzaţi discursul prefabricat şi limbajul de lem[n] postrevoluţionar, cu nimic mai prejos decât cel anterior, şi, cu[m] ar fi zis un mare dascăl din perioada interbelică: „treceţi [la] realitate“…

Ar mai fi multe de adăugat, dar acum mutarea următoa[re] trebuie s-o faceţi dvs. Eu mă mulţumesc să vă ofer un exemp[lu] concret – pe care trebuie obligatoriu introdus în calcul – [un] exemplu care-l consider reper esenţial şi extrem de sugestiv [în] orice dezbatere asupra spectrului politic românesc actual şi – [nu] exagerez deloc – pentru decriptarea reală a contextului poli[tic] mondial. Context pe care, în lipsa unui alt termen, nu-l pot nu[mi] decât într-un singur fel: un „comunism fără… comunişti“.

Sau, dacă vreţi, o tentativă furibundă de a instaura acu[m] programul-cheie al marxismului: planul de distrugere [a] componentei naţionale din conştiinţa şi memoria popoarelo[r]. Plan pe care îl îndeplinesc atât „naţional-comuniştii“ noştri, [cât] şi nostalgicii marxismului „celui bun“, al „CELUILALT MARXISM“.

(va ur[ma])

Dan DUNGAC[IU]

Cu o lună în urmă am publicat (în nr. 2/23) scrisoarea unui coleg de generaţie adresată redacţiei revistei „Mişcarea" cu titlul „S-a terminat cu România". Autorul, anonimul „frate Alexandru" a rămas la bucuria sa – anonimatul. Între timp, însă am primit la redacţie scrisori ale unor cititori care, ieşind din anonimat, s-au hotărât să ofere o replică fratelui Alexandru. Cum nu le putem publica pe toate odată, ne-am hotărât să inaugurăm o rubrică intitulată «Răspuns Fratelui Alexandru». Aşteptăm în continuare momentul în care „bucuria anonimatului" îi va deveni nesuferită fratelui Alexandru.

RĂSPUNS FRATELUI ALEXANDRU

Din câte ştiu eu, „Alexandru" înseamnă învingător, iar tu îmi pari un învins şi ca să-l parafrazez pe Iorga voi spune că cine este învins (sau mai bine zis cine se lasă învins) nu merită. Totuşi, eu cred că tu şi toţi care gândesc ca tine meritaţi mai mult şi puteţi lupta încă. Tot ce vă trebuie este un ţel şi o credinţă, dar de altă natură decât cea de până acum.

Aparent ai dreptate în tot ceea ce scrii şi aduci o listă de argumente în sprijinul deznădejdii tale, argumente care la prima vedere par de necombătut. De asemenea, logica ta pare fără fisură, însă atât logica cât şi argumentele sunt de natură omenească adică reprezintă un punct de vedere din perspectiva limitată a omului. Din fericire Divinitatea are o cu totul altă scală de valori şi o altă logică, deseori contrară celei omeneşti şi de aceea uneori de neânţeles pentru noi. Şi toate acestea pentru că Dumnezeu priveşte totul din perspectiva infinitului, infinitul spaţial, temporal, informaţional şamd, iar ca să mă fac mai bine înţeles am să încerc în continuare să dau câteva exemple.

În argumentaţia ta apar des cuvinte ca: „revoluţie", Iliescu, Văcăroiu, partide, alianţe, dolari, politică, armate, greve etc, ce prezintă de fapt doar fire de nisip dacă le privim din perspectivă creştină. E drept că aceste fire de nisip pot fi dăunătoare, ne pot intra în ochi şi ne pot împiedica să vedem limpede şi clar adevărul, sau ne pot polua gândirea abătând-o spre teme mărunte neroditoare. Îţi pui tot felul de întrebări legate de aceste „marafeturi", ca să folosesc o expresie de a ta, dar nu îţi pui întrebarea esenţială: Există Dumnezeu? Un răspuns afirmativ la această întrebare îţi va da toate răspunsurile de care ai nevoie şi pe deasupra vei afla şi cine eşti, de unde vii, şi care este menirea ta. Dacă răspunzi negativ vei recunoaşte indirect că eşti un prost şi un ratat deoarece dacă Dumnezeu nu există, au dreptate cei ce urmăresc banii şi puterea chiar cu preţul de a călca peste cadavre în drumul lor. Căci cine îi va trage la răspundere („aici" ei sunt cei ce trag la răspundere, iar „dincolo" nu există)? Au dreptate vânzătorii de neam şi ţară căci înseamnă că fiecare are o datorie doar faţă de sine, au dreptate cei ce au ca singur ţel plăcerea procurată prin orice mijloace (sex, droguri, alcool, discotecă, muzică satanică etc), căci dacă există o singură viaţă, aceasta, trebuie să-i smulgem cât mai multe şi variate plăceri atunci când avem ocazia. Iar tu eşti un prost că îţi baţi capul cu probleme de interes limitat, pentru că ţi-ai riscat libertatea şi chiar viaţa în numele unor idealuri ce nu-ţi pot aduce nici un profit, şi eşti un ratat pentru că nu poţi fi nici ca cei pe care-i dispreţuieşti, dar nici aşa cum simţi tu în sufletul tău că ar trebui să fii.

Totuşi, bazându-mă pe cele ce scrii, eu cred că nu eşti nici prost, nici ratat, ci doar temporar debusolat, descumpănit. Cum Dumnezeu există, faci cel puţin două grave greşeli.

Prima este că ai alunecat în păcatul deznădejdii şi cauţi să-i tragi şi pe alţii după tine. În privinţa acestui păcat să ştii că e din cele mai grave deoarece înseamnă că nu ai încredere în promisiunile Domnului şi să mai ştii că este o armă redutabilă a forţelor demonice folosită des împotriva elitelor, ca să zic aşa, adică tocmai împotriva celor ce au primit multe daruri spirituale prin care ar putea mai uşor să se apropie de Creator.

A doua greşeală este aceea că te amăgeşti singur crezând că idealurile de natură spirituală pe care le ai în vedere pot fi îndeplinite exclusiv prin mijloace materiale şi prin putere omenească (miliarde de dolari, „o armată de eliberare... sau măcar un pluton cât de mic").

Afirmi că „România este terminată", că suntem înfrânţi, umiliţi, dispreţuiţi pretutindeni, dar uiţi că din umilinţă vine puterea, iar Iisus Hristos a fost şi El umilit, dispreţuit şi aparent înfrânt. De fapt doar Dumnezeu poate să ne decidă soarta şi să ne precizeze valoarea şi preţul.

Aminteşti cu tristeţe şi de Ilie Ilaşcu şi foloseşti situaţia sa ca argument al înfrângerii noastre, iar eu te întreb: oare n-ai învăţat nimic de la el? Adu-ţi aminte că el a făcut semnul victoriei din cuşcă, că tot el a spus că lupta continuă, şi că deşi i-au întemniţat trupul, sufletul îi este liber. Căci ei nu au putere asupra sufletului. Ilie Ilaşcu este un învingător în spirit pentru că nu şi-a renegat credinţa şi convingerile şi nu şi-a trădat ţara şi fraţii nici când a fost supus celor mai cumplite suplicii fizice şi morale.

Apoi te mai vaiţi că nu există modele vii, actuale, ale Noii Generaţii, dar uiţi de miile de tineri care au strigat „Vom muri şi vom fi liberi!", dintre care mulţi au şi gustat acea libertate. Însăşi revista „Mişcarea" este o dovadă că există astfel de tineri, iar comparaţia ce o faci cu generaţia interbelică nu este „fair play", ca să zic aşa, deoarece acea generaţie a crescut pe un teren bine pregătit şi îngrijit dinainte, nu din senin, ca o generaţie spontană, sau dintr-un teren nedesţelenit de 50 de ani.

Este drept că mulţi tineri au plecat din ţară, alţii s-au mai „răcit" (în general cei căldicei), dar în faţa lui Dumnezeu contează mai mult calitatea decât cantitatea, căci doar aşa putem explica că la rugămintea lui Lot, Domnul s-a învoit să nu pedepsească cetatea Sodoma, dacă se vor găsi chiar şi zece oameni buni în întrega cetate.

De altfel, eu cred că ar trebui să te preocupe starea ta personală, ar trebui mai întâi să te cunoşti pe tine însuţi foarte bine, să te îndrepţi, abia apoi să încerci să-i judeci pe alţii şi să-i ajuţi în special. Nu uita că judecata finală e şi o judecată individuală şi te vei prezenta singur cu faptele tale, şi nu cu criticile aduse altora. Caută să te îndrepţi mai întâi tu, roagă-te să capeţi putere să-L iubeşti pe Domnul şi pe semenii tăi şi vei vedea că vei căpăta atunci şi puterea să-i îndrepţi pe alţii. Vei înţelege astfel sensul vieţii, vei pătrunde Adevărul şi vei găsi Calea, vei constata că indiferent de ce-ţi oferă viaţa, te vei simţi fericit, împăcat şi împlinit. Orice altă cale duce inevitabil la ratare. Căci ratarea – ca şi împlinirea – este o stare prea puţin influenţată de capriciile materiei.

În privinţa stăpânirii actuale, nu te mai frământa, că nu merită. Mai bine concentrează-ţi toate eforturile spre ţeluri roditoare întru Mântuire, căci nimeni nu poate şti cât timp are la dispoziţie. Totuşi trebuie să ştii că lumea noastră a fost dată temporar în stăpânirea celui viclean şi de acolo îşi trag rădăcinile toate stăpânirile cele rele de pe Pământ. Dar asta cu voia Domnului şi după planurile sale ce-şi au izvorul în înţelepciunea Sa infinită, pe care noi, turmă însufleţită, nu o putem cuprinde. De aceea stăpânirile vin şi pleacă nu la voia noastră şi nu prin puterea noastră, noi fiind doar, cel mult, nişte intermediari.

Dacă noi facem voia Domnului mereu, chiar şi atunci când logica noastră se revoltă, când nu întrezărim nici o finalitate, înseamnă că rodim, că ne împlinim, că luptăm şi învingem, chiar dacă nu reuşim, de exemplu, să trezim suficiente conştiinţe sau să instaurăm un stat creştin românesc. Victorie înseamnă mântuire. Mântuire înseamnă luptă continuă. Tu crezi că România este terminată, a murit; eu cred că lupta continuă şi fiecare român este un luptător ce duce propriul său război pentru sine şi pentru ţară, iar România va trăi atâta timp cât vor exista români care să mărturisească că Iisus Hristos este Calea, Adevărul şi Viaţa.

Dan DĂNCIULESCU

Poşta redacţiei

D. E. Roşca, Timişoara – Am primit răspunsul Dvs. Vă mulţumim pentru sinceritate şi vă aşteptăm cu noi colaborări.

A. Z., Suceava – Am citit cu deosebită plăcere scrisorile Dvs. Vă vom trimite toate ziarele pe care le solicitaţi. Ştiţi, desigur, toate celelalte cuvinte pe care am fi vrut să vi le spunem, dar aşa cum ne-aţi cerut, păstrăm tăcerea.

Erast Călinescu, Canada – Vă mulţumim pentru apreciere. Fiţi sigur, nu vă vom dezamăgi! P.S. Şi pe această cale, toate cele bune stimatei noastre prietene.

Prof. George - Mihai Hajbotă, Canada – Vom face tot posibilul să primiţi tot ceea ce ne-aţi cerut. Ni se pare remarcabil felul intens în care, de la o aşa mare depărtare, vă gândiţi la Ţară şi la problemele ei. Sperăm să fie cât mai mulţi ca Dvs.

Mihai Lăzar, Argeş – Ne alăturăm consideraţiilor Dvs., cu unele rezerve (privind „distrugerea zidurilor" mai ales). Vă împărtăşim credinţa şi vă mulţumim pentru urare. Aşteptăm proiectul Dvs.

Florin Buliga, Iaşi – Sperăm ca în acest număr să primiţi răspunsurile dorite. Aşteptăm confirmarea (sau infirmarea) demonstraţiei.

Alexandru Chira, Australia – Desigur, vă vom trimite şi celelalte numere din „Mişcarea" care vă lipsesc. Apreciem interesul şi căldura Dvs.

Nicolae Paleacu, Bucureşti – Cu privire la nedumerirea Dvs. faţă de citarea dlui Marino în articolul „Victime şi călăi" din numărul trecut al revistei noastre. Pentru a vă risipi îndoielile vă putem indica o lucrare de mare interes, care aduce lămuriri cu privire la o bună parte din momentele de teroare şi prigoană ale perioadei postbelice. Este vorba de lucrarea Anei Selejan, „România în timpul primului război cultural" (vol. I şi II, apărute la Sibiu), în care, cu acribie, este reconstituită atmosfera epocii respective, cu victimele şi călăii săi. Faptul că şi dl Marino a ajuns la un moment dat în rândul victimelor, nu înlătură semnificaţia textelor sale anterioare, care au slujit intereselor comunismului. De altfel şi în prezent dl Marino se pare că împărtăşeşte aceleaşi puncte vedere pe care le-a avut în tinereţe. De exemplu în „Jurnalul literar" nr. 23–26 din 1993, dl Marino, în spiritul cunoscut al activiştilor kominternului îl califică pe marele învăţat Nae Ionescu: „rasist" cu o „gândire profund reacţionară, antiliberală, iraţionalistă" cu „idei reacţionare, retrograde, chiar primitive".

După cum se vede şi la dl Marino – dragostea dintâi nu se uită.

Însă, pentru a nu lăsa loc nelămuririlor, este poate cazul să arătăm că tonul „demascărilor", al războiului cultural, a fost dat chiar de oficiosul P.N.Ţ., ziarul „Dreptatea", care încă din 1944 purta stindardul „noii ordini" într-o manieră ce depăşea uneori stilul „Scânteii" – ziarul P.C.R.-ului. Dl Ilie Păunescu, desigur, îşi mai aduce aminte de numele veninosului „vânător de vrăjitoare", Oscar Lemnaru, a cărui vivacitate era invidiată de bună seamă chiar şi de Ion Vitner. Vom aborda, poate, într-un număr viitor o dezbatere mai amplă cu privire la poziţia şi rolul unor publicaţii ca „Tribuna Poporului" (unde scria şi dl Marino) şi „Dreptatea", situate pe aceeaşi baricadă cu „Scânteia", „România liberă" şamd. Comisarii culturali nu s-au aflat, cum s-ar crede, doar în ziarele P.C.R.-ului.

De bună seamă, necunoaşterea amănunţită a datelor şi conjuncturii ce privesc instaurarea teroarei comuniste reprezintă unele dintre motivele confuziei de astăzi. Pentru noi, cel puţin, nu prea mai există temeiul unei asemenea derute. De aceea şi apărem atât de izolaţi astăzi. Cum să stăm alături de „lichidatorii" culturii române?

•

Alte scrisori primite la redacţie în perioada 11.02. – 26.02. 1994:
Pr.I.Bălan (Neamţ), M.Marin (Timişoara), M.Constantinescu (SUA), C.Nedelcu (Bucureşti), C.Bujorică (Bucureşti), G.Filimon (Vaslui), Ş.Iliescu (Bucureşti), I.Cucoşel (Suceava).

O scrisoare

SCRISOARE DESCHISĂ EMINENŢEI SALE MOSES ROSEN, ŞEF RABINUL CULTULUI MOZAIC

EMINENŢĂ,

Faţă de agitaţia pe care o duceţi permanent pe tema aşa-zisului „antisemitism" în România, aceasta încă din perioada comunistă, şi de denigrare a unor persoane proeminente din Istoria României, vă aduc la cunoştinţă următoarele episoade pe care le-am trăit şi pe care dumneavoastră le-aţi uitat sau azi le ignoraţi intenţionat dacă le-aţi cunoscut. Ca martor al unei perioade la care dvs. faceţi des referire, doresc să îmi aduc şi eu contribuţia, relatând cele ce le-am trăit şi cunoscut eu însumi, nemijlocit.

I. La 26 iunie 1940, mă aflam concentrat la Reg. I Tancuri din Târgovişte. La orele 2 după masă a sunat alarma la regiment. În două ore, tancurile echipate de luptă erau îmbarcate pe trenul cu platforme sosit special din Bucureşti şi la orele 1 în noaptea de 27 iunie eram debarcaţi în Galaţi. Motivul era dublu. Ultimatumul dat de Uniunea Sovietică, prin care ni se răpea din nou Basarabia şi Bucovina, situa Galaţii ca punct strategic important de a stăvili o invazie sovietică prin forţarea Prutului şi al doilea motiv a fost agitaţia evreilor gălăţeni, care îşi arătau simpatia faţă de invadatori. Imediat după sosire a fost ocupat podul de la Giurgiuleşti şi aeroportul, iar restul regimentului a parcurs demonstrativ oraşul, în tancuri rămânând numai conductorul, restul echipajului mergând pe jos. Dimineaţa oraşul era pustiu. Populaţia îl părăsise de teama invaziei sovietice, amplificată de agitaţiile şovine ale evreilor care cereau „eliberarea". La venirea noastră, evreii s-au liniştit ca prin farmec. Nu s-a produs nici o arestare, nici o bruscare, sau ceva care să fie o răzbunare faţă de această atitudine duşmănoasă. Ba mai mult, în aceeaşi zi la adunarea regimentului, la întrebarea comandantului : „Cine doreşte să treacă în Uniunea Sovietică?" o singură voce a răspuns „Eu". Era sublocotenentul de rezervă Moritz Salzmann, căruia i s-a îndeplinit dorinţa de către generalul Ion Sion, comandantul diviziei.

Spre seară populaţia, care părăsise oraşul în grabă, a început să se întoarcă masiv în locuinţe, arătând o simpatie şi o recunoştinţă deosebită celor care le-au adus liniştea şi siguranţa. La reîntoarcerea lor nu s-a semnalat nici un incident care să afecteze populaţia evreiască.

II. La 22 iunie 1941, fiind mobilizat ca sublocotenent la Reg. I Tancuri din Divizia Blindată, am trecut Prutul pe la Ştefăneşti, care era părăsit. În 16 iulie după amiaza regimentul nostru a ocupat Chişinăul, continuând luptele până la ocuparea Tighinei. În tot parcursul prin Basarabia şi peste Nistru, în Transnistria, nu s-a semnalat nici un incident sau persecuţie a evreilor basarabeni şi transnistreni din partea armatei. La la revenirea spre Chişinău a Reg.I Tancuri, în popasul făcut, Mareşalul Ion Antonescu a felicitat în parte pe fiecare ostaş din regiment. În cuvântarea ţinută nu s-a referit în nici un fel la populaţia evreiască.

Ne-am înapoiat în garnizoana Târgovişte a regimentului, pentru refacere; în lagărul de la Teiş erau internaţi sute de evrei care erau păziţi şi protejaţi, în timp ce la asaltul Odessei, încă mai căzdeau seceraţi ostaşii români. Am zis protejaţi, pentru că nu a fost nici o restricţie să-i vizităm şi să stăm de vorbă cu ei, nu tovărăşeşte, ci omeneşte.

III. Primind din nou mobilizarea pentru lucru la uzinele Malaxa (serviciul de Proiectări şi Motoare, unde eram angajat din 1936), am regăsit ca şef pe ing. Iohan Kell, evreu, căsătorit cu verişoara „doamnei Lupescu", căruia nu i s-a întâmplat nimic neplăcut şi care a funcţionat în continuare fără nici un inconvenient. Toţi şefii mei de la serviciul Proiectări Motoare, până în 1965 când am părăsit serviciul, au fost evrei: Ing. I.Kell, ing. Alexandru Seleşteanu-Kogan şi ing. Elvin Edelstein. În aceşti 29 de ani nu s-a semnalat nici un incident cu ei.

IV. În timpul războiului, după 1941, directorul tehnic al uzinei, ing. Petre Carp – unul din realizatorii avionului de vânătoare I.A.R. 40 – a înfiinţat în strada Progresul un birou camuflat, anexă la proiectări motoare, la care au fost angajaţi pentru a fi protejaţi 15 tineri ingineri evrei printre care ing. Mendelsohn, ing. Kaunitz Samson, soţii Asderban şi alţii. Această angajare s-a făcut cu ajutorul generalilor Armatei Române Dobre şi Dămăceanu, cu aprobarea Mareşalului Antonescu. În toată perioada cât a funcţionat acest birou şi în care am făcut legătura cu biroul din uzină, până la 23 august 1944, nici una din cele 15 persoane nu a avut ceva de suferit. Dar după 23 august 1944, dânşii devenind angajaţi cu drepturi depline ai uzinei, prima hotărâre pe care au luat-o a fost interdicţia de a mai intra în uzină pentru inginerul Petre Carp, care-i protejase.

V. În perioada comunistă, când evreii au început să emigreze în Israel, unii din cei care au fost angajaţi în strada Progresul au venit şi şi-au luat un prietenesc „la revedere", unul mărturisindu-mi: „Ştiu că voi românii sunteţi supăraţi pe noi că am sprijinit comunismul. Ne pare rău acum. Nici noi nu am ştiut cum va fi în comunism".

•

Cele de mai sus, care conţin aspecte dintr-o perioadă grea pentru evrei, dar şi pentru români, sunt momente trăite de mine şi relatează adevărul pe care l-am preţuit toată viaţa.

În speranţa că veţi înţelege just apelul de a renunţa la semănarea urii şi discordiei, sunt convins, Domnule Şef Rabin, că bunele relaţii dintre Comunitatea Evreiască şi România, vor avea mult de câştigat, spre binele ambelor părţi.

Constantin SĂVULESCU,
veteran de război, fost deţinut politic

Publicaţia „Mişcarea" este editată de Mişcarea Pentru România, formaţiune politică înregistrată la Tribunalul Municipiului Bucureşti, prin Decizia civilă nr. 33/23.12.1991, dosar nr. 31/P/1991. Direcţia publicaţiei este asigurată de Departamentul Relaţii Publice al MPR.
Prim redactor: George RONCEA

Adresa: Strada Scărlătescu nr. 14, Sector 1, Bucureşti 78.158
Telefon: 659.45.72.; Fax: 312.41.15.
Cont deschis la Banca Română pentru Dezvoltare Sucursala Municipiului Bucureşti (BRD - SMB), nr. 40.729.96.133.178.

PROREP
Tehnoredactare computerizată: PROREP S.R.L.
Tehnoredactor: Gabriela NIŢU

Abonamente

Reamintim cititorilor noştri că abonamentele la revista „Mişcarea" se pot contracta numai prin intermediul redacţiei noastre.

Preţul unui abonament pe un an este de 4000 lei, iar pe 6 luni 2000 lei.

Veteranii de război, foştii deţinuţi politici, pensionarii, studenţii şi elevii beneficiază de o reducere de 50 %. În acest caz este necesară prezentarea unui act justificativ (talon pensie, adeverinţă etc.).

Pentru abonaţii din străinătate abonamentul este de 40 $ USA anual.

Abonamentele se pot achita prin mandat poştal cu specificarea numărului nostru de cont (pentru plata în lei) şi prin cec money order (pentru $).

Program relaţii cu publicul al redacţiei „Mişcarea" miercuri şi vineri, orele 16.00 – 20.00

Responsabilitatea pentru conţinutul textelor publicate aparţine exclusiv semnatarilor. Punctele de vedere susţinute în paginile „Mişcării" nu pot fi atribuite formaţiunii politice MPR.

Mişcarea Pentru România îşi asumă responsabilitatea numai pentru documentele sau comunicatele publicate de către reprezentaţii săi autorizaţi sub semnătură oficială (cu precizarea funcţiei deţinute în cadrul MPR).

•

Publicarea unor articole (integral sau fragmente) apărute în paginile „Mişcării" nu este permisă decât cu acordul scris al Redacţiei.

Anul III Nr. 5 (26)
1 – 15 martie 1994

„Cine putea să-şi imagineze că un popor, a cărui conştiinţă era adormită timp de un veac, se va redeştepta, că o ramură a neamului nostru, socotită pierdută pentru ideea naţională, va reînvia odată la o viaţă nouă?" *Ştefan Ciobanu*

Din activitatea profesorului Ştefan Ciobanu

24 noiembrie 1883. Se naşte în comuna Talmaz, Basarabia; şcoala primară în localitatea Talmaz; liceul în Chişinău.
1907. Student al Universităţii din Kiev – Facultatea de Litere, pe care o termină cu «Magna cum laudae» în 1911.
1918. Este ales membru activ al Academiei Române; deţine funcţia de vicepreşedinte timp de aproape şapte ani.
1918-1928. Profesor la liceul „Alecu Russo" din Chişinău.
1926. Este numit profesor la Catedra de Istoria literaturii române de la Facultatea de Teologie din Chişinău a Universităţii din Iaşi; este ales membru în Senatul universitar.
1938. Titular al Catedrei de Istoria literaturii române vechi la Facultatea de Litere din Bucureşti.
1940. Ministru al Cultelor şi Artelor, post din care demisionează în momentul cedării Basarabiei.
28 februarie 1950. Se sfârşeşte din viaţă.

Din opera profesorului Ştefan Ciobanu

Profesorul Ştefan Ciobanu a desfăşurat o activitate laborioasă, concretizată în articole în ziare şi reviste, studii de specialitate, comunicări şi cursuri universitare.
La Bessarabie – volum apărut în „Bulletin de la Section Historique" (1942).
Cultura românească în Basarabia sub stăpânirea rusă (Chişinău, 1923).
Introducere în istoria literaturii române. Orientări metodologice (Bucureşti, 1944).
Istoria literaturii române vechi – curs universitar (Bucureşti, 1947).
Contribuţii privitoare la originea şi moartea Mitropolitului Moldovei Dosoftei (Bucureşti, 1920).
Basarabia – monografie (Chişinău, 1926).
Unirea Basarabiei (Bucureşti, 1929).
La continuité roumaine dans la Bessarabie (Bucureşti, 1920).

Actualitatea unui destin: Profesorul Ştefan Ciobanu

Către mult dorita unire cu Basarabia – acest crâmpei de România a cărui istorie este de prea multă vreme tragică – se poate tinde mai întâi pe plan spiritual: al apropierii şi cunoaşterii culturale şi de suflet. Este aceasta o idee adeseori exprimată; din păcate, multe dintre poziţiile de acest fel se dovedesc simplă demagogie, de îndată ce ele nu sunt acoperite de nici un conţinut concret, al faptei. Iar atunci când, totuşi, se face ceva, în general *se oferă* basarabenilor, cu o atitudine făţişă de „învăţător", din partea românilor.

Este, desigur, foarte bine că se trimit cărţi şi se oferă burse de studii tinerilor din Moldova de dincolo de Prut – nu acest gen de acţiuni era vizat mai sus. Ceea ce dorim să punem în evidenţă este că din Basarabia şi noi, cei din ţară, avem, la rândul nostru, a primi învăţătură. Sunt valori culturale dintre cele mai alese asupra cărora nu s-a stăruit niciodată îndeajuns – ca valori ale unui spaţiu *specific* – în cultura română; este o spiritualitate cu o notă particulară ce răzbate din scrierile lui Haşdeu, Mateevici sau Ştefan Ciobanu, toate acestea alcătuind un orizont pe care cultura română nu-şi poate permite să-l lase în continuare în latenţă. S-a vorbit despre o „Şcoală basarabeană" şi de necesitatea asumării excepţionalei lecţii pe care o cuprinde. Astăzi, această necesitate a devenit stringentă pentru tânărul român dornic să afle „principii de întărire a sufletului românesc" în „iconografia spirituală a Neamului" (Pan Vizirescu). Unul dintre reperele fundamentale ale spaţiului cultural basarabean rămâne profesorul Ştefan Ciobanu.

ŞTEFAN CIOBANU LUPTĂTOR UNIONIST

Personalitatea profesorului basarabean este încă defectuos receptată. Ignorând activitatea sa politică (lupta sa pentru unirea Basarabiei cu Ţara), imaginea sa este ştirbită de unul din atributele sale esenţiale. Profilul *complet* al Omului Ştefan Ciobanu trebuie restabilit.

La 25 mai 1917, de la tribuna Congresului învăţătorilor basarabeni vorbeşte şi profesorul Ştefan Ciobanu. După o prezentare a sistemului de organizare a şcolii româneşti, este interpelat cu duritate de adversarii învăţământului românesc; „argumentul" lor principal era „sărăcia limbii române". Răspunsul său este fără echivoc: *„Este o greşeală să se creadă că la noi nu vom putea începe învăţământul din pricina sărăciei limbii. Limba noastră nu este deloc săracă. Dimpotrivă! Chiar din Basarabia au ieşit mulţi scriitori români mari, ca de pildă: Alexandru Donici, Ion Sârbu, Costache Stamati, Bogdan Petriceicu-Haşdeu şi alţii. După scriitori ca aceştia, să venim noi acum şi să clădim o limbă nouă? Dar aşa ceva nu s-a auzit niciodată! Limbile cresc de la sine! Da, vom îmbogăţi limba, împrumutând cuvinte din alte limbi cu care suntem înrudiţi".*

La acest congres, profesorul basarabean a avut un rol esenţial. Referatul său asupra introducerii alfabetului latin a fost acceptat de majoritatea participanţilor. Nu este de prisos să amintim aici că prietenul său, poetul-preot Alecu Mateevici, l-a însoţit la congres cu fermecătoarea poezie „Limba noastră".

Activitatea sa de luptător unionist începuse de timpuriu. Încă de pe vremea studenţiei, la Universitatea din Kiev, ia contact cu mişcarea studenţească a moldovenilor. Această etapă a luptei sale capătă importanţă prin înfiinţarea, în 1908, a Societăţii Culturale Româneşti „Deşteptarea", la aceasta participând o serie de personalităţi din Basarabia. Activitatea studenţească se desfăşoară pe un traseu nu uşor până în timpul războiului când, în 26 aprilie 1917, adunarea generală a Societăţii se declară pentru unirea Basarabiei cu România.

În 1918, la 35 de ani, Ştefan Ciobanu este ales membru în Sfatul Ţării, forul care, la 27 martie, hotărăşte unirea Basarabiei cu România. Funcţia pe care avea s-o îndeplinească în acest organism era, evident, în domeniul învăţământului, căci de-a lungul întregii vieţi a fost un devotat „om al şcolii".

În 1940, în faţa ultimatumului sovietic, când soarta României era aşezată pe masa negocierilor şi oameni fără Dumnezeu îi dictau brutal înfăţişarea, profesorul basarabean va reacţiona vehement. La 27 mai 1940, va citi o drastică „Declaraţie" şi va înainta un „Protest" dramatic în faţa Comisiei pentru afaceri externe a celor două Camere ale Parlamentului României. Eforturile profesorului Ştefan Ciobanu se vor dovedi, ca şi cele ale altor patrioţi români, ineficiente. Mai mult decât atât, sufletul său de român va fi vibrat cu mai mare intensitate în faţa încercărilor nemiloase la care a fost supusă România. Căci, sfârşindu-se din viaţă în 1950, avea să fie martorul unuia dintre cele mai crâncene decenii pe care l-a parcurs această ţară.

LECŢIA DE PATRIOTISM A LITERATURII ROMÂNE VECHI

Mai toţi cărturarii de seamă ai culturii noastre s-au aplecat în studiile lor – fie ele de filosofie, istorie ori critică literară, sociologie sau religiologie – şi asupra *istoriei* poporului român, ca într-o încercare de mai bună cunoaştere de sine şi de definire a creaţiei proprii pe coordonatele naţionalului. Acesta înţeles întotdeauna ca punct fundamental de sprijin pentru realizarea saltului către universal. Mai mult decât atât, între primele scrieri româneşti, istoriografia ocupă, alături de textele religioase, un loc principal, cronicarii lucrând cu conştiinţa explicită a misiunii lor: „ca să nu se uite lucrurile şi cursul ţării" (Miron Costin).

Înspre aceste prime scrieri – oglindă de început a sufletului românesc – s-au îndreptat cărturarii încă din zorii culturii române moderne, edificând treptat o disciplină ştiinţifică. Studiile lui Cipariu şi Sbiera, Densuşianu şi Philippide, Gh. Pascu, Sextil Puşcariu, Iorga, N. Cartojan şi Ştefan Ciobanu alcătuiesc temelia acestei discipline, a istoriei literaturii române vechi.

Basarabeanul Ştefan Ciobanu, discipol al lui Nicolae Iorga – de la care a preluat multe dintre direcţiile mari ale cercetărilor sale, pe care le va dezvolta însă într-o manieră proprie – avea să aducă în domeniul disciplinei în care se specializase o contribuţie esenţială. Având o bună cunoaştere a limbii ruse şi deprinderea utilizării bibliografiei ruseşti şi ukrainene, a fost primul care a voit să realizeze: *„o încercare de a pune dezvoltarea istoriei literaturii noastre într-un cadru mai apropiat de literaturile popoarelor vecine".* Pe urmele lui Iorga, care pleda pentru înscrierea istoriei românilor în istoria ariei sud-est europene, descifrând trăsături comune ale Orientului care facilitează descifrarea traiectoriilor fiecăreia dintre naţiunile incluse în acest spaţiu, Ştefan Ciobanu dezvăluie raporturile literaturii române vechi cu literatura bulgară, sârbă sau rusă. Prin asta, el a reuşit să scoată la lumină locul şi rolul nostru în comunitatea culturală răsăriteană. Avem de-a face cu unele dintre primele cercetări de literatură comparată. Iar acesta nu este singurul domeniu la temelia căruia se aşează hotărâtor lucrările profesorului Ştefan Ciobanu. Aplicând în studiul literaturii vechi ideea, preluată, de asemenea, de la Iorga, a necesităţii înţelegerii fenomenului literar într-o perspectivă amplă – socială, istorică şi politică –, cărturarul basarabean ne oferă veritabile pagini de (ceea ce ulterior se va numi) sociologie a literaturii. Pentru a realiza acest deziderat, istoricul literar trebuie să dispună de o vastă cultură. *„Ca să scrii o istorie a literaturii este necesar mai întâi de toate să cunoşti bine opera literară sub toate raporturile; s-o analizezi din toate punctele de vedere, anume: al limbii, originii, al timpului, locului de unde provine, al mediului şi al legăturilor ei cu alte opere etc. Cu alte cuvinte, a stabili şi verifica textul, a supune opera unui examen genetic, a determina influenţele."* (Ştefan Ciobanu) împarte metodele de cercetare în două mari categorii: I. Metode subiective – estetică, etică şi sociologică – şi II. Metode obiective – istorică, istorico-psihologică, istorico-culturală, istorico-comparativă, evoluţionistă şi filologică.)

Înarmat cu toate aceste instrumente de lucru, exegetica lui Ştefan Ciobanu cuprinde pentru o serie de probleme (tema „începuturilor scrisului românesc", a scopului didactic al textelor bilingve slavo-române) interpretări incontestabile ori intuiţii remarcabile (partizan al paternităţii acordate voievodului român pentru „Învăţăturile lui Neagoe Basarab", dovedită ulterior).

Iubirea statornică pentru creaţia literară a românilor transpare în lucrările profesorului, elaborate cu o metodologie riguroasă, cu examinare atentă a surselor şi cernerea minuţioasă a valorilor. Studiile comparative îi vor permite să distingă ceea ce este autentic faţă de ceea ce constituie influenţă străină, să pună în evidenţă fundamentul creştin ortodox al formării spiritualităţii româneşti.

*

Semnificaţia operei lui Ştefan Ciobanu depăşeşte cadrul strict ştiinţific. Cel care scria: *„În sufletul poporului românesc zace un potenţial mare de energie creatoare, putere de asimilare a valorilor culturale, cum nu se întâmplă la toate popoarele, chiar atunci când el este robit de cultura slavă, el ştie să-şi afirme originalitatea lui, ştie să-şi definească individualitatea, ştie să dea ceva în schimb acelora de la care împrumutat"* – pleda în fond, prin întreaga sa activitate, pentru împlinirea destinului istoric al tuturor românilor: unitate politică şi culturală. Fie ca noi, cei de astăzi, de parte şi de alta a Prutului, să-i înţelegem cu adevărat mesajul.

Notă: Pentru sugestia realizării acestor pagini şi pentru informaţiile puse la dispoziţie adresăm mulţumiri dlui Mihai Romilla.

Pagină realizată de
Sandra CRISTEA